AVIVAT ACADEMIA

A Nyugat- Magyarországi Egyetem lapja

2014 :: 2 :: június

Virágnap a Lewinszky Anna Gyakorló Óvodában
(cikk a 28. oldalon)

Az Erdőmérnöki Kar csapata az Erdészeti Európa Bajnokságon
(cikk a 37. oldalon)

TARTALOM

KRÓNIKA:

A Geoinformatikai Kar elköszönése 4

Építőipari Nívódíjban részesült egyetemi épületek 5

Első alkalommal rendeztek tehetségnapot a TTK-n 6

Creative – az AMI határon átnyúló projektje 7

Március 15-i kitüntetettek: Prof. Dr. Náhlik András, Mészáros György 8

Ünnepelt II. János Pál Katolikus Szakkollégium 10

Nemzetközi kutatócsoportban dolgoznak az Irodalom és Nyelvészet Intézet oktatói 10

Megújuló pedagógusképzés – a „nyugat-magyar" modell 11

Thaiföldi gyermekvilág 12

Turizmuskonferencia az AK-n 14

Kistanítónénik tanítási gyakorlaton Berlinben 15

Középpontban a kisgyermeknevelés. 16

Üdvözlet Borásból! Bátori Veronika környezetmérnök szakos hallgató beszámolója 18

Gömböc – A csodálatos mértani test 19

Díjazott hallgatóink beszámolója a XI. Jedlik Ányos Szakmai Napokról 20

Közgazdász hallgatók szakmódszertani gyakorlata 21

Művészeti Diákköri Válogatás az AMI-ban 21

Dr. Tenk Antal professzor 50 éves jubileuma 22

Vitéz Hábel György háborús emlékei – 16. rész 24

Lesz-e a Holdon tehéntej? 26

Karriernap az AK-n 27

Fókuszban Oroszország 28

Virágnap a soproni Lewinszky Anna Gyakorló Óvodában 28

MTMI témájú felsőfokú szakképzések fejlesztése a TTK-n 31

INTERJÚ:

Szárazságtűrés – első helyen 29

HAGYOMÁNYAINK:

Valétálás 30

Szögbeverés az Alkalmazott Művészeti Intézetben 30

KÖNYVAJÁNLÓ:

Tudósportrék: Túl a turistatekinteteken 31

IRODALOM:

Dr. Winkler András versei 32

KEDVES OLVASÓ!

A tavaszra mind úgy gondolunk, hogy megújulást hoz nemcsak a természetbe, hanem az életünkbe is. Szerkesztőtársaimmal és kollégáimmal együtt sokat dolgoztunk azért, hogy az idén tavasszal, immár 12. éve – megújult vezetéssel – megjelenhessen a Vivat Academia. Témaválasztásainkkal igyekeztünk olyan számot létrehozni, mely közel áll az egyetem hallgatóihoz, dolgozóihoz és mindenkihez, aki bármilyen oknál fogva kötődik intézményünkhöz.

Az újabb szerkesztőváltás ellenére szeretném megőrizni az újság szellemiségét, igyekszem továbbvinni elődeim kiváló munkáját, hogy ezután is színvonalas lapot tarthasson kezében az olvasó. Célom, hogy a Vivat Academia egyre több emberhez jusson el, tovább növelve egyetemünk jó hírét. Bízom benne, hogy sokáig láthatom el az újság főszerkesztői teendőit, és számos kiváló lapszám létrehozásának részese lehetek.

Köszönöm a bizalmukat, jó olvasást, jó szerencsét kívánok!

Bucsy Gyöngyvér
főszerkesztő

KULTÚRA:

Kiállítással és hangversennyel emlékeztek Esterházy Pálra 34

Fabergé-tojások 35

SPORT:

Hallgatói Sportnap a soproni campuson 36

Bronzérmes lett a NymE kardcsapata 36

Erdészeti Európa Bajnokság 37

IN MEMORIAM:

V. Nagy Lukács professzor 38

Vivat Academia
A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja
XII. évfolyam, 2. szám
2014. június

Főszerkesztő: Bucsy Gyöngyvér bucsy.gyongyver@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Dr. Fűzfa Balázs
A szerkesztőbizottság tagjai:
Prof. Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Haász Sándor, haasz.sandor@bpk.nyme.hu (BPK)
Hermann Bianka, hermann.bianka@atif.hu (AK)
Dr. Jánoska Ferenc, janoska@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Katona Györgyné, tornay@ktk.nyme.hu (KTK)
Kleinhappel Miklós, kleinhappel@sek.nyme.hu (SEK)
Dr. Molnár László, laszlo.molnar@skk.nyme.hu (FMK)
Dr. Tóth Gábor, tgabor@ttk.nyme.hu (TTK)
Dr. Trojján Szabolcs trojansz@mtk.nyme.hu (MÉK)
Dr. Velics Gabriella, gabriellavelics@hotmail.com (BDPK)
Dr. Vincze-Tóth Judit, vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)

A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.: 99/518-683; 518-365
Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Címlapfotó: Petyus András
Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
Nyomás: Löver-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
ISSN 1589-8091
Példányszám: 550 db
Terjeszti a Nyugat-magyarországi Egyetem

A GEOINFORMATIKAI KAR ELKÖSZÖNÉSE

Nehéz nekem ezt az írást elkezdeni, mert 33 éve vagyok a soproni Egyetem munkatársa, de most búcsút mondok, és egy másik egyetemhez csatlakozom.

Az 1980-as években csak három kara volt az akkori Erdészeti és Faipari Egyetemnek, a székesfehérvári GEO (a Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar) 1972 óta volt a soproni egyetem része. Emlékszem, akkoriban csak egyetlen számítógépe volt az egyetemnek az Erdőrendezéstani Tanszéken, emiatt éjszakai üzem is volt. Jó néhány éjszakát én is eltöltöttem ott Kádár István tanár úrral. S ott ültem, a tanácsteremben (a most is meglévő asztaloknál) az Egyetemi Tanács ülésein, mint a kar fiatal küldötte, s hallhattam Király professzor úr és Sitkei professzor úr magvas hozzászólásait. Sok szép eseményt, programot, beruházást, sikert és nehézséget éltünk meg együtt: a soproni anyaegyetem és a GEO, beleértve a közelmúlt éveit is.

Miért válnak el akkor most útjaink? Az eredendő ok a magyar felsőoktatás nehéz helyzetében, alulfinanszírozottságában keresendő. A válási történet számomra 2013. május 6-án indult, amikor Fehérváron egy oktatói gyűlésen megtudtuk az egyetemi vezetés határozott szándékát: a Geoinformatikai Kart Sopronba költöztetik. A szándék gazdasági szempontból érthető: koncentrálni kell az erőket, és Sopronban számos feltétel megteremtődött a befogadáshoz. Azonban az évek során Fehérváron is kialakult egy színvonalas infrastruktúra, sem ezt, sem a várost nem szerettük volna itt hagyni (nem beszélve arról, hogy csak néhány oktató mehetett volna át). Ezért egy másik alternatíva merült fel, mivel Fehérváron négy évtizede működik egy hozzánk hasonló nagyságrendű intézmény, a korábbi Kandó Kálmán Főiskola egykori Számítógéptechnikai Intézete, jelenlegi nevén az Óbudai Egyetem Alba Regia Egyetemi Központja (AREK). Az azonos helyen működő két intézmény egyesülésében is van racionalitás, különösen, hogy Székesfehérvár polgármestere határozottan az elképzelés mögé állt.

2013. augusztus 19-én egy fehérvári kihelyezett kormányülésen a miniszterelnök a fehérvári műszaki felsőoktatás megerősítése mellett érvelt; erről végül is 2014. március 14-én született kormányhatározat. 2014. július 1-jén az Óbudai Egyetem részeként létrejön az Alba Regia Műszaki Kar, amelynek az AREK a Műszaki Intézete, a GEO pedig a Geoinformatikai Intézete lesz.

Ez dióhéjban a történet. Megélni, átérezni nem volt könnyű sem nekem, sem kollégáimnak.

Ezúttal szeretnék köszönetet mondani a Nyugat-magyarországi Egyetem korábbi és jelenlegi vezetőinek, minden egyes munkatársának és hallgatójának a támogatásért, az együttműködésért, a barátságért, a közösen megélt évekért.

Sok szerencsét, jó szerencsét!

Busics György

Egyetememre (eszperente nyelven)

(Részlet a NYME 2000. november 13-i alakuló ünnepségére írt szövegemből.)

... S lettek heten egy.
Lettek ketten, melyek gyermekeket terelgetnek, nevelnek, s szerepelnek...
S egy, mely tejet termel, kenyeret termeszt, s eleveneket ell emelt szellemben...
S egy, melynek erdeje rengeteg, kerecsene nem egy, s rendre elmegy Selmecre...
S egy, mely szelement emel, s kerevetet tervez...
S lett egy new, mely menedzselne, kereskedne, termeltetne, de nem egy kezes elme...
S egy, mely nekem legkedvesebb, melynek egyede legkevesebb, de rendes. Mely megyen hegyre fel-le, rendezget, szervezget terepet s egyebet... mely nem lehet feledve...

Szeretett Egyetemem, kedves eNy-eM-E!
Legyen ez egy rendes EGYETEM!
Melyet rengeteg ember szeretettel emleget.
Mely nevel, de nem elkezel.
Mely edz, de nem elmetsz.
Menjen ezen egyetem egyben, egyeztetve, szeretve – egyszerre mentve szellemet s kellemet.

Kedves Nye-ME!
Neved nekem szent! Reggel-este emlegetem nevedet, keresem kedvedet...
Mert kell egy hely, melyet szeretek. Melyben kettesben (hetesben) elleszek.
Melyet nem perelek, nem feledek, ellenben csendesen rendbe teszek, melyben keresem kenyerem s belbecsem. Nem kell nekem egy Belvedere, de kell e hely...
Befejezve, emelem serlegem e teremben megjelentekre, ezen rendes, eszes egyedekre, egyenes jellemekre, egyetemetekre s e szeretett nemzetre!
Szerencse fel!

(Kiegészítés 2014. május 10-én)

Kedves eNy-em-E!
El kell menjek, nem tehetek egyebet.
Nehezemre esett, de nem mehettem telephelyedre (elleneztem eme tervedet), mert nekem es lett egy kedvesb helyem (mely nekem rendeltetett; melyben, mellesleg, nemzetem legkevesebb negyven rexe eltemettetett).
Nekem jelenleg Cser mellett kell lennem (mert megmentett).
Ne neheztelj eme cselekedetemre.
Befejeztetett.
Kedveltem kertedet, nevezetes helyedet (Brennberg mellett), meg nem egy kellemes, szellemes emberedet.
Szerettelek.
Nem feledlek.

ÉPÍTŐIPARI NÍVÓDÍJBAN RÉSZESÜLT AZ EGYETEM KÉT IMPOZÁNS ÉPÜLETE

A Nyugat-magyarországi Egyetem két épülete, a Ligneum Látogatóközpont és a Természeti Erőforrások Kutató Központ, közös pályázat alapján Építőipari Nívódíjban részesült. A bronzkeretes réztábla, amely Asszonyi Tamás szobrászművész alkotása, folyamatosan és az idők végezetéig hirdeti, hogy 2013-ban született egy ilyen elismerés. Az avatásra 2014. május 7-én, ünnepélyes keretek között került sor.

A Nyugat-magyarországi Egyetem környezettudatos szemléletét közvetítő két új létesítménye – külső megjelenésben, igényes belsőépítészeti és arculatkialakítási megoldásokkal – példa értékű tervezői és kivitelezői munka. A soproni campus területén elhelyezkedő két impozáns egyetemi épület kiemelkedő példája az új szemléletű, XXI. századi építészeti felelősségnek és megközelítésnek. Az Építőipari Nívódíjat odaítélő bizottságot kamarák, szakmai szövetségek, a Magyar Művészeti Akadémia, egyesületek és alapítványok képviselői alkották. A szakmai bizottság az épületegyüttest a kivitelező pályázata és a helyszíni bejárás alapján középület kategóriában méltónak találta a rangos díjra.

A díjátadó ünnepségre a Nívódíjat alapítók képviselői és a bíráló bizottság tagjai mellett meghívást kaptak azok a szakemberek is, akik a megvalósításban – az előkészítő munkában, a pályáztatásban, tervezésben, kivitelezésben, műszaki ellenőrzésben – részt vettek, a funkciók szerinti működést biztosítják.

„Ez egy építészetileg jól megfogalmazott és jól kivitelezett, használatában pedig eredményes projekt" – mondta köszöntőjében Prof. Dr. Faragó Sándor, az egyetem rektora. „A tartalom, a forma, a küldetés és a megnyilvánulások egysége, egymást támogató rendszere mind ezt bizonyítják. Az igazi próbát mindig a felhasználás, a valós működés jelenti. A funkciók beváltak, működnek, ennek igazolása, hogy a Ligneum Látogatóközpont ugyanabban az évben, amikor megkapta az Építőipari Nívódíjat a formáért, megkapta a tartalomért is az elismerést. „Az év ökoturisztikai látogatóközpontja" lett 2013-ban, Magyarországon. A megrendelő számára ennél nagyobb öröm és elismerés kevés lehet."

Az egyetem rektora a rendszer megálmodásában és az egész folyamat véghezvitelében intézményvezetőként nagy örömmel és felelősséggel vett részt. A tervező és a kivitelező irányában egyetlen kérése volt, hogy egyetlen fa sem eshet áldozatul az építkezésnek. A beruházás természetvédelmi területen valósult meg, amely Magyarország legnagyobb fajtagyűjteménye. A 17 hektáron – ami a dendrológiai taxonokat illeti – 1000 faj és cserjefaj található, melyek megőrzése az intézménynek törvényi kötelessége. Beszédében szólt a természetközeli élet előnyeiről, a természet és a természetes anyagok felhasználásának pozitív üzenetéről. Kifejezte köszönetét egyrészről azoknak, akik az értékelés során művészeti, építészeti és funkcionális oldalról értékelték az épületegyüttest, másrészről azoknak, akik a megvalósításban tevékenyen és együttműködően részt vettek. A sikeres megvalósítás egyik záloga az volt, hogy a problémánál mindig a közös megoldást, a kompromisszumokat keresték, nem a felelősöket.

Khaut András a kivitelező vállalat, a Fertődi Építő és Szolgáltató Zrt. részéről a komoly szakmai elismerés szervezeten belüli jelentőségéről beszélt, amely mérföldkő volt a lassan 60 éves cég életében. Büszkék arra, hogy a létesítményeket sikerült a tájba illeszteni, így szinte összekapaszkodnak a természeti környezettel, visszatükrözik a természetet.

Az egyetem rektora kiemelte a tervező kiváló együttműködését, aki megálmodta azokat a kívánalmakat, amit a megrendelő részéről megfogalmazott. A látogatóközpont üzenetei harmonizálnak a belsőépítészeti tartalommal, éppen úgy, ahogy a kutatóközpont belső funkciói is harmonizálnak az építészeti megvalósítással. A tervező kompromisszumkészsége megmutatkozott abban is, hogy a megvalósítás során – a költségek miatt – faragni kellett az elképzeléseken. Mindezt úgy tette meg, hogy a szakmai és művészeti elgondolások nem csorbultak lényegesen. Így a megvalósítás során teljesültek a megrendelői, tervezői elképzelések.

Az Építőipari Mesterdíj Alapítvány részéről Golda János Ybl-díjas építész, egyúttal a Magyar Művészeti Akadémia építőművészeti tagozatának képviselője méltatta az épületeket.

A minden korábbinál több pályázat beérkezése és a kialakult nagyon erős és komoly mezőny bizonyította a belső törekvéseket a minőségre, a jobbításra. A bíráló bizottságnak több, mint 30 épületből kellett kiválasztania a legkiválóbbakat. Az építész továbbá beszélt azokról a vadonatúj kihívásokról, amelyek előtt állunk: „A hagyományos paradigmák folyamatosan megkérdőjeleződnek, úgy kell megterveznünk az épületeinket, hogy a környezettel újfajta harmonikus és aktív viszonyba kerüljünk. A Ligneum épülete az egyik legjobb példa arra, hogyan lehet valóságosan és a használók számára is átélhető módon megvalósítani egy létesítményt. Látható, hogy fából készült, faszerkezetű, homlokzata transzparens, valamilyen módon a modern építészetnek a legújabb vívmányai pozitív módon megjelennek benne. Kint és bent összekapcsolódva, együttesen átélhetők." Az építész felhívta a figyelmet az építtető és a kivitelező aggódó, odafigyelő, felelős hozzáállására. Újfajta építészeti felelősség és megközelítés az a különös figyelem, ahogy az épületet a Botanikus Kertbe, a fák közé illesztették. A XXI. században ugyanis egy sokkal összetettebb, sokkal közösségibb jellegű, sokkal nagyobb odafigyelést igénylő, bonyolultabb építészeti paradigma bontakozik ki.

Beszélt arról, hogy közösségben kell gondolkodni, az egyetemek szellemi és anyagi kapacitására kell támaszkodni. Pozitívan kell használni a környezetünket, aktívan kell viszonyulni hozzá, szépnek látni, és ezt a szépséget beengedni a házakba. A szerkezeti anyagok és energiák használatánál is okosan és harmonikusan kell gazdálkodni, az évszakoknak az épülettel kapcsolatos váltakozásaira is oda kell figyelni. „Újra visszajön a szépnek az igénye az építészetbe, amely nemcsak a formának a szépsége, hanem a használatnak valamilyen módon való intelligenciája és szépsége is."

Bálint Péter, a bíráló bizottság elnökhelyettese az ünnepség zárásaként átadta a fővállalkozó által megnevezett alvállalkozóknak az Építőipari Nívódíj tanúsítványait.

A bíráló bizottság jelen lévő tagjai és a meghívott vendégek örömmel tekintették meg újra a most már rangos, Építőipari Nívódíjas épületeket.

Horváthné Dr. Hoszpodár Katalin
intézményvezető

ELSŐ ALKALOMMAL RENDEZTEK TEHETSÉGNAPOT A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM TERMÉSZETTUDOMÁNYI KARÁN

A tehetségnap célja az volt, hogy rendhagyó „óráinkkal", laboratóriumi kísérleteinkkel, előadásainkkal, valamint a terepmunka szépségeinek bemutatásával felkeltsük az érdeklődést a középiskolás tanulók körében a természettudományok sokszínűsége iránt.

A tehetségnapot a NymE TTK Tehetségpontja szervezte, melynek első felében előadások zajlottak, változatos témákkal ismerkedhettek meg a hallgatók, többek között fejlődéstörténeti kérdésekről a dinoszauruszok kihalásával kapcsolatban, őstörténeti elméletek az évmilliókkal ezelőtt Magyarországon hullámzó tengerek élővilágáról, képzeletbeli utazáson vehettek részt a világegyetem mélységeibe. Választ kaphattak olyan kérdésekre, például hogy mitől színesek a tárgyaink, milyen színűek az égitestek, csillagok, miért nincsenek pl. zöld csillagok. Az egyik előadás keretében Indiába nyertünk betekintést, sőt egy ottani, alig ismert szigetvilág érintetlen élővilágába is.

Betekinthettünk a krimisorozatok kulisszái mögé, milyen egy ismeretlen személyazonosságú holttest azonosítása.

A tematikus nap második felében kísérletek zajlottak, laboratóriumi körülmények között az élővilág alkotó elemeit mutattuk ki biokémiai módszerekkel, de vércsoport meghatározásra is lehetőség volt. A növényszervezettan és élettan népszerűsítése érdekében mikroszkópos szövet- és pollenvizsgálatokra került sor, továbbá hétköznapinak tűnő jelenségek tudományos hátterének bemutatására is mód nyílt. Ilyen volt a zöldségek, gyümölcsök, virágok színének, valamint a DNS molekulának a kimutatása.

Látható váltak a szem által nem érzékelhető infraképek, újrahasznosított papírból építőanyagokat állítottunk elő, antropológiai tanulmányokra került sor, de a hallgatók boncolhattak mikroszkóp alatt apró élőlényeket. Ökológiai túrákra is lehetett jelentkezni ahol madárélőhelyek vagy magashegységek természeti viszonyait vizsgálhatjuk majd, valamint egy Balaton közeli barlangtúrára is sor kerül.

Dr. Scheidné Dr. Nagy Tóth Erika

Hallgatók a laborban
Fotó: Lovász Lilla

CREATIVE – AZ ALKALMAZOTT MŰVÉSZETI INTÉZET HATÁRON ÁTNYÚLÓ PROJEKTJE

A Kreatív Értéklánc – Creative projekt: a Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar határon átnyúló projekt fő feladata a magyar–osztrák határtérségben a kreatív gazdaság vállalkozásainak, szereplőinek támogatása értéklánc alapú együttműködés kialakítása és fejlesztése által. A projekt szakmai tartalmának megvalósítása elsősorban az Alkalmazott Művészeti Intézet feladata.

U. Nagy Gábor intézetigazgató előadása

2014 márciusától egy intenzív szakmai műhelymunka kezdődött a Nyugat-magyarországi Egyetem Alkalmazott Művészeti Intézete és a soproni közép és általános iskolák között. Az együttműködés első lépéseként az AMI 2014 januárjában vendégül látta a régió iskoláinak vizuális tárgyat oktató szaktanárait, melynek során a projekt célkitűzései és az Intézetben folyó szakmai munka került bemutatásra.

A 2014 márciusától elkezdődött intenzív műhelymunka célja a diákok kreatív tevékenységek, foglalkozások felé irányuló pályorientációjának támogatása. Az AMI-s oktatók, egyetemi hallgatók és a középiskolások műhelymunkájának témája az adott iskola igényeinek a figyelembevételével került kialakításra. Az intenzív műhelymunka már több iskolában elkezdődött a következő témákban: formatervező rajz, meghatározott iskolai belső tér tervezése, színpadterv készítése és kivitelezése. A nyári szünet első hetében kerül sor a térszövet , valamint a 3D tervezés című workshop megrendezésére.

A CREATIVE projekt keretében a kreatív gazdaságban működő vállalkozások szellemitulajdon-kezelési folyamatának elősegítése céljából bilaterális tréningek, továbbképzések kerülnek megrendezésre. Első alkalommal az építészeti alkotások szerzői jogi védelme volt a rendezvény témája, melyre 2014. április 11-én került sor az Alkalmazott Művészeti Intézetben. A rendezvény bevezetőjében U. Nagy Gábor intézetigazgató bemutatta a résztvevőknek az Intézetben folyó képzést. A rendezvényen elsősorban építészek, építészhallgatók vettek részt.

Előadóink – Hepp Nóra és Szenczi Anna –, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának munkatársai, részletes tájékoztatást nyújtottak a kreatív alkotói elme által létrehozott szellemi alkotások jogi oltalmi lehetőségeiről.

Az Alkalmazott Művészeti Intézetben elindult egy olyan szellemi munka, melynek szerves része a régió iskoláival való közös szakmai műhelymunka és a kreatív vállalkozásokkal való szoros együttműködés kialakítása.

Alpár Erzsébet
NYME SKK
projekt menedzser

A soproni általános és középiskolák szaktanárainak szervezett bemutató az AMI-ban

MÁRCIUS 15-I ÁLLAMI KITÜNTETETTEK

Az 1848/49-es szabadságharc évfordulóján, nemzeti ünnepünk alkalmából egyetemünk több munkatársa állami kitüntetést kapott.

Prof. Dr. Náhlik András, a Nyugat-magyarországi Egyetem egyetemi tanára és általános rektorhelyettese a szabadságharc évfordulóján az Erdők Nemzetközi Napja alkalmából rendezett ünnepségen Pro Silva Hungariae díjat kapott. A kitüntetés adományozását hazai nagyvadfajaink széles körű vizsgálata, a vadgazdálkodás ökológiai megközelítésére épülő tudományos munkássága indokolta, különös tekintettel az erdő és a vad kapcsolatára.

Professzor Dr. Náhlik András egyetemi tanár 1958-ban született Kolozsvárott. Középiskolai tanulmányait szülővárosában kezdte el a 11. sz. Líceum (ma Báthory István Elméleti Líceum) matematika – fizika tagozatán, majd 1977-ben érettségizett a budapesti Fazekas Mihály Gimnázium matematika tagozatán. Okleveles erdőmérnöki diplomáját 1983-ban vette át a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemen, vadgazdálkodási szakmérnöki végzettségét a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen szerezte meg. Tudományos ambícióit jelzi, hogy már 1989-ben, egy évvel szakmérnöki diplomájának kézhezvétele után, egyetemi doktori címet kapott, majd ugyancsak a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen 1996-ban vette kézhez PhD oklevelét a „Hazai muflonpopulációink trófea-adatainak összehasonlító elemzése és a bírálati képletre vonatkozó néhány észrevétel" c. disszertációja alapján. 2000-ben Széchenyi Professzori Ösztöndíjat nyert 4 évre, 2002-ben habilitált 100 százalékos eredménnyel.

A Professzor Úr – erdőmérnöki diplomájának kézhezvétele után – az Erdészeti és Faipari Egyetemen tanszéki mérnökként helyezkedett el. Mindig hűséges volt az Alma Materhez, amelynek falai között tanult, oktatott. 2005-től felső vezetőként tevékenykedett, előbb tudományos és külügyi rektorhelyettesként, majd 6 és fél éven át az Erdőmérnöki Kar dékánjaként, jelenleg pedig általános rektorhelyettesként.

Professzor Dr. Náhlik András a Vadgazdálkodási és Gerinces Állattani Intézet oktatójaként az erdőmérnök, a vadgazdamérnök, és a természetvédelmi mérnök képzésben gondoz tantárgyakat. A PhD -képzésben jelenleg 4 kurzust vezet, sikeres tudományos témavezető. Rendszeres meghívott előadó tudományos és szakmai konferenciákon, továbbképzéseken és tanfolyamokon. Oktatói munkájára jellemző, hogy nagy gondot fordít tantárgyainak minőségjavítására elsősorban a nemzetközi szakirodalom nyomon követésével, valamint saját kutatási eredményeinek beépítésével. Hallgatói minden információt megkapnak ismereteik gyarapításához. Oktatóként előszeretettel alkalmazza a modern technika eszközeit. Nagy hangsúlyt helyez a gyakorlati oktatásra, az egyik legfontosabb szempont számára a szakmai gyakorlattal való szoros kapcsolat.

Professzor Dr. Náhlik András rendkívül gazdag tudományos életútját jelen cikk csak a teljesség igénye nélkül, fő vonalaiban tudja bemutatni. A Professzor Úr 1983-tól folyamatosan részt vesz a tudományos kutatómunkában. Számos tanszéki nagyvadkutatási K+F program résztvevőjeként, kutatási program, részprogram vezetőjeként, koordinátoraként ért el tudományos eredményeket. Szakmai tanulmányutat tett számos európai országban, az Egyesült Államokban, Kanadában, Argentínában, Kínában. Nemzetközi kutatási kapcsolatai jelenleg német, lengyel, szlovén, olasz, brit és ciprusi kutatóhelyekkel vannak. Tudományos tevékenysége felöleli a hazai nagyvadfajaink széles körű vizsgálatát, a vadgazdálkodás ökológiai megközelítését, különös tekintettel az erdő és a vad kapcsolatára. Tudományterülete a vadállomány populációbiológiai alapokon való kezelése, élőhely-gazdálkodási és szaporodásbiológiai vizsgálatokkal kiegészítve. Kiemelt jelentőséggel bír tudományos munkájában az őz, a muflon és a gímszarvas táplálkozási jellemzőinek feltárása és a vadkárcsökkentés lehetőségeinek vizsgálata. Kutatási eredményeit folyamatosan publikálja, beépíti és felhasználja az oktatásban, iskolateremtő munkásságában, alkotóműhely kialakításában, hazai és külföldi konferencia-előadásokon. Tudományterületeinek témaköreiből számos diplomadolgozat, szakdolgozat készült, bevonva a hallgatókat is a kutatómunkába, s ezáltal iskolateremtő és műhelyteremtő tevékenysége is egyre mélyebb, egyre szélesebb körű. Tudományos munkásságát 248 megjelent közleménye, 5 könyv, 26 könyvrészlet (2 idegen nyelvű), 5 egyetemi jegyzet, 14 lektorált külföldi folyóiratban megjelent közlemény, 27 lektorált hazai folyóiratban megjelent közlemény fémjelzi. Közleményeire 194 független idézetet kapott, melyből 91 külföldi. Tagja és tisztségviselője hazai és nemzetközi szakmai és tudományos szervezeteknek, több alkalommal volt nemzetközi konferenciákon a tudományos bizottság tagja és levezető elnök. Három nemzetközi konferencia szervezőbizottságának elnöki tisztét látta el.

Tudományos, szakmai, valamint oktatói munkáját több alkalommal kitüntetéssel ismerték el.

Professzor Dr. Náhlik András sikeres vezető, kutató és oktató, és mindezek mellett férj és családapa. Felesége Náhlik Marina, aki az alkotómunkához szükséges nyugodt családi hátteret biztosítja számára, egyetemünk Központi Könyvtárának munkatársa, fia, András 9. osztályos gimnazista. Kedvenc olvasmányai történelmi művek, regények. Kevés szabadidejét családjával és kutyái társaságában kirándulással, gombázással, biciklizéssel tölti vagy kedvenc hobbijának, a vadászatnak hódol.

Mészáros György – aki 16 évig vezette az Alkalmazott Művészeti Intézetet – Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült 2014. március 15-én. Több mint 30 éven át a felsőoktatásban végzett kiemelkedő munkájáért és a soproni művészeti képzés megszervezésében vállalt jelentős szerepéért méltán megérdemelt díj kapcsán beszélgettem az AMI nyugalmazott vezetőjével.

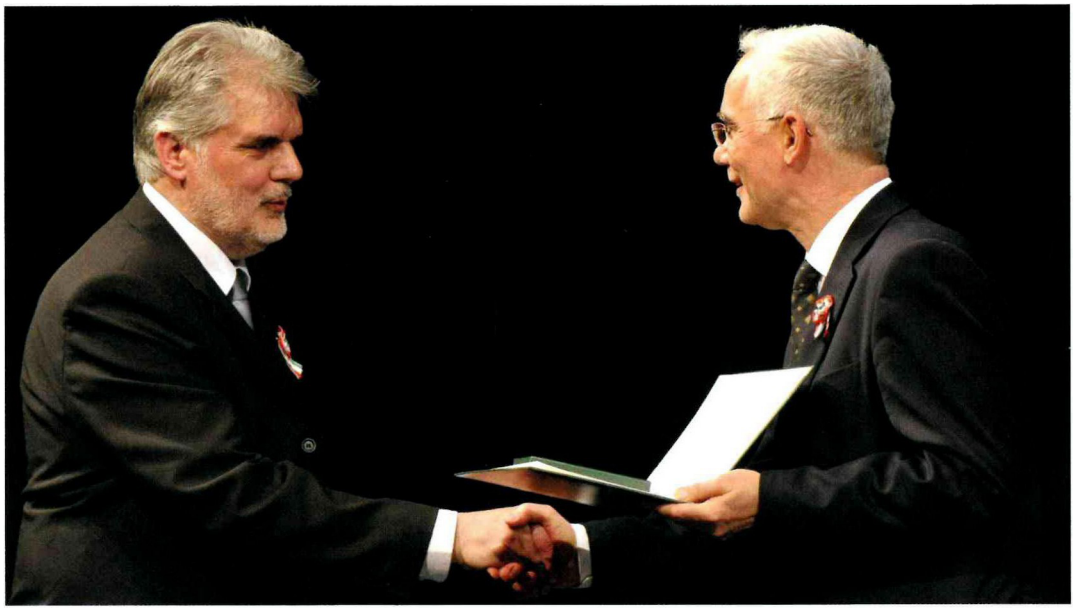

– Ki gyakorolt Önre olyan mély benyomást, amelynek hatására a képzőművészeti pályát választotta?

– Általános iskolai tanárom, Györe Géza – egykori Aba-Novák-tanítvány – fedezte fel érdeklődésemet a rajzolás iránt. Felkészítő munkája eredményeként nyertem felvételt a Budapesti Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolába. Ezzel elindított egy pályán, melyen szakmai hitele, tanári magatartása számomra a mai napig meghatározó példa. Mindannyiunk mögött van, kell, hogy legyen ugyanis egy tanár, aki felelős munkája révén segít megtalálnunk önmagunkat. A középiskolai évek alatt Gacs Gábor és Balogh István grafikusművészek szakmai irányítása, a Képzőművészeti Főiskolán Bráda Tibor, Patay László festőművészek kollegiális barátsága a mai napig meghatározó élményem.

– A szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán töltött évek után mennyire jelentett nagy váltást, hogy felkérték a Faipari Mérnöki Kar Alkalmazott Művészeti Intézetének vezetésére?

– A Szombathelyi Tanárképző Főiskolán töltött tizenkét év után 1994-ben az Erdészeti és Faipari Egyetem tervezett művészeti képzésének szervezésére, elindítására Sopronba szerződtem. A kezdetek sajátos hangulatú, őszinte indulata még ma is anekdoták forrása. 1996-tól 2012-ig vezettem az Intézetet. Az elmúlt időszakban kijelöltük tevékenységünk elemi kereteit, megteremtettük a művészképzés szakmai, személyi feltételeit. A soproni művészeti képzés sajátossága és erőssége, hogy formai-esztétikai programja egy speciális műszaki műveltség kereteibe ágyazott, s az egyetemi integráció révén szellemi környezetét diszciplínák gazdag spektruma biztosítja. Az építészet, a formatervezés és a tervezőgrafika szakok felölelik a művészeti műfajok alapproblémáinak teljes körét. A téralkotás – tárgyalkotás – képalkotás hármasság oktatás-módszertani szempontból egy széles spektrumú alapozó képzést és a ráépülő specializáció lehetőségét teremti meg.

Úgy vélem, hogy a soproni alkalmazott művészeti képzés igazolta az egyetem iskolateremtő szándékát, oktatási programja szakmai körökben elfogadott és elismert, eredményei alapján a Simonyi Károly Műszaki és Művészeti Kar egyik sikeres vállalkozása.

Szakmai, oktatói munkám eredményekben is gazdag időszaka a soproni. Örülök, hogy egy iskolaépítő munka részese lehettem. Igazgatóként sokszor kerültem reflektorfénybe, számos esetben csak a hivatal okán, jogán. Intézeti kollégáim lojális együttműködése, a művészeti tevékenység értékeinek feltétlen tiszteletére alapozott közösen végzett munka öröme segített a napi feladataim megoldásában. A kapott megtisztelő kitüntetést jelentős részt munkatársaim eredményes munkájának, a mindenkori kari és egyetemi vezetés segítő támogatásának köszönhetem.

– Ha jól tudom, 2000-ben egy kis olaszországi falu, Avasinis templom mennyezeti freskójának megfestésére kérték Önt fel, illetve 2012-ben a szombathelyi Szent Kvirin templom falára készített szakrális festményt. Mennyiben más ez a fajta alkotómunka, mint egy festmény megfestése?

– A táblakép nyilván személyesebb műfaj a muráliához képest. Az előbbi manapság többnyire nem megrendelésre, hanem személyes alkotói szándékból születik. Közösségi térbe, különösen templomba szánt mű már a tervezés fázisában bizonyos értelemben kollektív alkotás. A megrendelő – aki többnyire egy testület – körvonalazza a feladatot, megfogalmazza az elvárásait. Vázlatok és konzultációk során formálódik a végleges terv. Nem egyszemélyes feladat a helyszíni munka feltételeinek megteremtése sem. A nagy felület, a mennyezet esetében a sajátos téri helyzet fizikailag, de főleg szellemileg komoly összeszedettséget igényel. A festői „beszédmód"pedig a nagy távolság miatt a színpadi gesztusokhoz hasonlítható a táblakép „társalgási karakterével" szemben.

– Melyek voltak azok a fontos mérföldkövek képzőművészi pályája során, melyeket mindenképp fontosnak tart kiemelni?

– Bár nem vagyok egy „notórius" kiállító, számos hazai és nemzetközi kiállításon szerepeltek a munkáim. Az V. és a VI. Dunántúli Tárlaton kapott különdíjak komoly lendületet adtak a felkészülés évei után. Kaposvár, Veszprém, Szombathely állami gyűjteményei vásároltak munkáimból. A többnyire a nyugat-dunántúli régióban rendezett egyéni bemutatkozásaim mellett munkáim eljutottak Udinébe, Tarcentoba, Klagenfurtba, Innsbruckba, Mödlingbe, Eisenstadtba, Prágába, hogy a fontosabbakat említsem. Míg a csoportos kiállítások a tájékozódást, az egyéni kiállítások a számvetést segítik.

– Az oktatói pályán eltöltött 30 év során biztos voltak olyan diákjai, akikre büszkén emlékszik. Ki tudna emelni közülük néhány személyt?

– 1973-ban kezdtem a pedagógusi pályát. Voltam kollégiumi nevelő, tanítottam általános iskolában rajzot, középiskolában matematikát is. Vezettem bábegyüttest és városi képzőművész kört, az utóbbi, több mint harminc évben pedig a felsőoktatásban tevékenykedem. Számos tehetséges gyerekkel, fiatallal volt módom hosszabb-rövidebb ideig foglakozni. Nehéz lenne bárkit is kiemelni, főleg mert ez a munka a legtöbb esetben közös tevékenység eredménye, így a sikere is közös. A művészeti képzés egyébként is „hálás"terület, mert a személyes ambícióra épít. Az örömre, mely az alkotás, a létrehozás, a személyes gondolat, szándék megvalósításának az öröme. Ez olyan belső motivációs tényező, amely feladatok vállalására, megoldására serkent.

– Nyugállományba vonulása után továbbra is részt kíván venni az AMI életében?

– Ez volt az első év, amikor nyugdíjas óraadóként dolgoztam az AMI-ban. Örülök, hogy megtisztelnek oktatási feladattal és számítanak a tapasztalataimra. Felszabadulva a napi adminisztratív munka terhei alól, együttérző érdeklődéssel figyelem, és ha kell, segítem az intézeti munkát.

– Mik a tervei a jövőre nézve? Számíthatunk újabb alkotásokra, most, hogy több szabadideje van?

– Remélem, egyszer majd tényleg lesz annyi szabadidőm, amennyit elégnek gondolok. Az elmúlt évek során felhalmozott ötletek, vázlatok, tervek megvalósítása hosszú időre ad feladatot. Tematikusan és műfajilag is sokféle szándékaimat igyekszem a megváltozott napirendembe értelmesen beilleszteni. A személyes tervek mellett persze bízom abban, hogy nemcsak én találok feladatokat, a feladatok is megtalálnak engem.

– Köszönöm a beszélgetést.

Megragadom az alkalmat, hogy gratuláljak Mészáros Györgynek és Prof. Dr. Náhlik Andrásnak a kitüntetésekhez és további erőt, egészséget kívánjak nekik munkájukhoz!

Bucsy Gyöngyvér

ÜNNEPELT A II. JÁNOS PÁL KATOLIKUS SZAKKOLLÉGIUM

Jelentős eseményt ünnepelhetett a szombathelyi II. János Pál Katolikus Kollégium és Szakkollégium április 29-én. Rómában a Szentatya április 27-én, vasárnap avatta szentté a szakkollégium névadóját, II. János Pál pápát.

Az itthoni ünnepség 14 órakor szentmisével kezdődött a Szent Norbert templomban, melyet dr. Veres András Szombathelyi megyéspüspök mutatott be. A szentmisén nemcsak a szakkollégium diáksága vett részt, hanem Szent II. János Pál pápa tisztelői is. A Szent Norbert templom szószékét Horváth Rebeka szakkollégista II. János Pál pápát ábrázoló festménye díszítette.

Az ünnepi alkalom a szakkollégiumban folytatódott, ahol első alkalommal adták át a pályázaton nyertes szakkollégistáknak a II. János Pál Szakkollégium Kiválósági Ösztöndíjat.

A rendezvény a szakkollégisták műsorával kezdődött, melyet Galyas Cintia és Teleki Blanka állított össze. A jelenlévőket köszöntötte prof. dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora és Horváthné dr. Molnár Katalin az NYME Savaria Egyetemi Központ elnök-rektorhelyettese is.

Az ösztöndíjakat dr. Veres András megyéspüspök és Nagy Zsolt, a II. János Pál Szakkollégiumért Alapítvány kuratóriumi elnöke adták át.

Az ösztöndíjban részesült szakkollégisták: Áder Andrea (történelem szakos), Kausits Anita (biológia szakos), Molnár Zoltán (ének-zene szakos), Szabó Klára Erzsébet (ének-zene szakos), Szmodics Petra (ének-zene–olasz szakos), Teleki Blanka (angol nyelv és kultúra tanára; rajz- és vizuáliskultúra-tanár szakos).

Az ünnepséget megtisztelte jelenlétével és pohárköszöntőt mondott Harangozó Bertalan kormánymegbízott és dr. Puskás Tivadar, Szombathely polgármestere is.

II. János Pál Katolikus Kollégium és Szakkollégium

NEMZETKÖZI KUTATÓCSOPORTBAN DOLGOZNAK AZ IRODALOM ÉS NYELVÉSZET INTÉZET OKTATÓI

Április 25-én negyedik alkalommal rendezte meg *A tankönyvek szakmaisága, módszertani kérdései* című nemzetközi tankönyvkutató szimpóziumát a révkomáromi Selye János Egyetem Tanárképző Karának Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén működő Variológiai Kutatócsoport.

A hagyományosan évente megrendezett eseményen a Selye János Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének kutatóin kívül az Eszterházy Károly Főiskola Magyar Nyelvészeti, Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszéke, Magyar Irodalomtudományi Tanszéke, Neveléstudományi Tanszéke, a pozsonyi Comenius Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke, az ELTE Mai Magyar Nyelvi Tanszéke, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ Esztétikai, Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének kutatói, valamint a Selye János Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Doktori Iskolájának hallgatói tartanak előadásokat.

Intézményünket a kutatócsoport két oktatója képviselte a szimpóziumon. Dr. Vörös Ottó nyugalmazott főiskolai tanár *A szövegmondat tanításának egy lehetősége az alapfokú oktatásban* címmel, Dr. Czetter Ibolya főiskolai tanár *A rekanonizálódó Márai Sándor a magyarországi tankönyvekben* címmel tartott előadást.

A szimpóziumot vita, majd vacsorával egybekötött baráti eszmecsere követte.

Dr. Czetter Ibolya

MEGÚJULÓ PEDAGÓGUSKÉPZÉS AZ NYME-N SZOMBATHELYI KÖZPONTTAL – A „NYUGAT-MAGYAR" MODELL

A versenyképes tudás, a köznevelés teljesítményének növelése céljával, a pedagógusképzés fejlesztésére a Nyugat-magyarországi Egyetem Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központja 526 millió 945 ezer 450 forint pályázati támogatást nyert az Új Széchenyi Terv keretében a 2014–2015-ös időszakra. A program segíti a kutatás, a modern oktatás és a gyakorlat egységének megteremtését a pedagógiai gyakorlatban.

A köznevelés hatékonyságához szükséges megteremteni a versenyképes tudás megszerzésének lehetőségeit, amely az értékteremtés, a gazdasági fejlődés, az innovatív emberi magatartás fő hajtóereje.

A Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ továbbfejlesztése, térségi pedagógiai központ kialakítása a Nyugat-Dunántúlon című, vonatkozó, TÁMOP-4.1.2. B.2-13/1-2013-0003 azonosító jelű, pályázati projekt céljai között szerepel a pedagógiai szolgáltató és kutató központ továbbfejlesztése, térségi pedagógusképző központ kialakítása az egyetem és a köznevelési rendszer együttműködésében.

További fontos cél a kutatás, a képzés és a gyakorlat összhangjának megteremtése a pedagógusképzésben, korszerű elektronikus tananyagok létrehozása és alkalmazása, a módszertani kultúra fejlesztése, partnerintézményi rendszer létrehozása a régióban.

A program 2014. január 1-től 2015. június 30-ig tart, és a fenntartási időszakkal együtt meghatározó lesz a pedagógusképzés középtávú fejlesztésében.

Hogyan lehet ma versenyképest tudást szerezni? Hogyan lehet növelni a köznevelés teljesítményét? – ezekre a kérdésekre keresik az érdemi választ azáltal, hogy a program segíti a kutatás, a modern oktatás és a gyakorlat egységének megteremtését a mindennapi pedagógiában. (Kutatásai és tevékenységének a gyakorlattal való szoros kapcsolata miatt egész Magyarországon jó híre van a Nyugat-magyarországi Egyetem szombathelyi Regionális Pedagógiai és Kutató Központ munkájának.)

S hogy miért van szükség a pedagógusképzés megújítására? Erről dr. Iker János, az RPSZK igazgatója elmondta: „Azt látjuk, hogy alacsony a közoktatás teljesítménye: a kompetencia és a PISA-méréseken a 6–8–10. évfolyamos magyar diákok 30 százaléka a legfontosabb területeken (szövegértés, matematika, természettudományok) nem éri el az alapszintet. A kiválóak aránya pedig csak fele az OECD-országokban (a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet tagjai) mért 24–25 százalékos adatokhoz képest, nálunk mindössze 10–12 százalék. Ez összefügg a tananyaggal, a társadalmi helyzettel, a társadalom oktatáshoz való hozzáállásával, de a pedagógusok módszertani kultúrájával is.

Az Új Széchenyi Terv tudományos, innovációs kitörési pontjaihoz szorosan illeszkedik a felsőoktatás, a pedagógusképzés szakmai megújítása. A Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ továbbfejlesztése, térségi pedagógiai központ kialakítása a Nyugat-Dunántúlon című TÁMOP-4.1.2. B.2-13/1-2013-0003 azonosító jelű projekt ezt a célt szolgálja a Nyugat-magyarországi Egyetemen.

A projektet megnyitó konferencián Prof. Dr. Faragó Sándor rektor kiemelte a Nyugat-magyarországi Egyetemen a pedagógusképzés stratégiai szerepét a pedagógusképzés teljes vertikumában.

A konferencia részletesen foglalkozott a régiónkban, a Nyugat-magyarországi Egyetem négy karán és a Széchenyi István Egyetemen folyó pedagógusképzés szakmai fejlesztéseinek terveivel, összhangban az uniós fejlesztésekkel és az országos oktatáspolitika irányaival.

Dr. Kaposi József, az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet főigazgatója az OFI koordináló szerepéről és a kutatásfejlesztés országos összehangolásáról tartott tájékoztatót a pedagógusképzés területén. Fontos, hogy a pedagógusképzést támogató szolgáltató és kutatóhálózat (hat vidéki és két budapesti központtal) egymást erősítve, a források leggazdaságosabb felhasználásával tevékenykedjen a pedagógusképzés fejlesztéséért.

Dr. Iker János főigazgató a Nyugat-magyarországi Egyetemen megvalósuló szakmai fejlesztésekről beszélt. Négy fontos feladatot emelt ki: a regionális pedagógusképző központ létrehozását, a pedagógusképzés és a köznevelési igények összehangolását, a kutatásra és a gyakorlatra egyaránt építő képzés kialakítását és egységes protokollok és módszertani sztenderdek kialakítását a két érintett egyetemen és a partnerintézmények körében.

A szakmai fejlesztéseket négy fő területhez kapcsolódó kutatásokkal alapozzák meg, melyek a köznevelés problématerületeihez kapcsolódnak. Meghatározó területeik a mérés-értékelési rendszer alkalmazására, a probléma alapú tanítás-tanulás köznevelésben és pedagógusképzésben való alkalmazására, a tehetségfejlesztésre, valamint a pedagóguskompetenciák és attitűdök fejlesztésére vonatkoznak.

A kutatások eredményei alapján fejlesztések készülnek, amelyek a képzők képzésén keresztül bekerülnek valamennyi karon a pedagógusképzésbe és a pedagógusok továbbképzési rendszerébe a Nyugat-Dunántúlon.

Az egyes karokon a központi programhoz kapcsolódó helyi fejlesztésekről Horváthné Dr. Molnár Katalin elnök-rektorhelyettes (Savaria Egyetemi Központ), Dr. Katona György dékán (Benedek Elek Pedagógiai Kar), Dr. Poór Zoltán intézetigazgató (Apáczai Csere János Kar) és Dr. Mészáros Attila koordinátor (Széchenyi István Egyetem) tartottak előadásokat.

A programban folyamatos fejlesztő munkát végez másfél éven át több mint hatvan egyetemi oktató, kutató és gyakorlati szakember.

A konferencián részt vett Rádli Katalin, az EMMI felsőoktatási főosztályvezető-helyettese, aki a projekt országos vonatkozásáról beszélt a rendezvényt követő sajtótájékoztatón. Kiemelte: a régiók a felsőoktatásban szükséges kutatásokat együttműködésben hozzák létre. Arra a kérdésre, hogy miként találkozhat ez a projekt az iskolákkal a megváltozott fenntartói helyzetben – miután a köznevelési intézmények az önkormányzatoktól állami fenntartásba kerültek –, azt felelte: az iskolák nem feltétlenül a KLIK-en keresztül, hanem közvetlenül elérhetők.

Már Adam Smith-től, de még inkább T. W. Schultz-tól (aki 1979-ben Nobel-díjat kapott az emberi beruházás és a fizikai tőkeképződés összefüggéseinek feltárásáért) tudjuk, hogy az emberi tudás meghatározó az országok gazdasági teljesítményében. Így az emberi erőforrások fejlesztésének kutatása az elmúlt évtizedekben felerősödött, és mára az emberi erőforrás fejlesztésének három fontos területét jelölhetjük meg: a fiatalok szervezett nevelése-oktatása, a munka közbeni tudásszerzés, az önálló tanulás, művelődés.

Az is tapasztalati tény, hogy az első meghatározó a másik két fejlesztő területre is, így a köznevelés-közoktatás teljesítménye hosszú távon hat a gazdasági teljesítményre. A jelenlegi közoktatás-köznevelés hatékonyságát mérő vizsgálatok (PISA, kompetenciamérés) komoly problématerületeket jeleznek nálunk, amelyek kiemelten fontossá teszik a pedagógusképzés és -továbbképzés szakmai fejlesztését.

RPSZK

THAIFÖLDI GYERMEKVILÁG

Egy oktatói és kutatói Campus Hungary ösztöndíjnak köszönhetően Dr. Katona László adjunktus kollégámmal egy hónapot töltöttünk Thaiföldön. A távoli ázsiai országban az oktatás kiemelt stratégiai tényező, a kisgyermeknevelés a pedagógia egyik legelismertebb területe, hiszen a gyermekekkel való foglakozás óriási felelősség és határtalan lehetőség. A nevelés folyamatorientált, nem csupán a kognitív funkciók fejlesztésében látják a jövőt, inkább az érzelmi és a szociális intelligencia fejlesztése az elsődleges cél. Az iskolarendszerben nincs verseny, viszont van mérték. Rendkívül fontos a hagyományápolás, ugyanakkor a modern kor jegyében a korai természetes nyelvelsajátítás is prioritás – gyökereket és szárnyakat kapnak a thaiföldi gyermekek. Egy hiteles, emberléptékű, szeretetteljes, békés és kiszámítható világ – véleményem szerint hosszú távon csak egy ilyen társadalom lehet életképes. A szakemberekkel folytatott személyes konzultációk, a látogatás során megismert kisgyermek-nevelési programok, innovációk és kezdeményezések, a megismert képzési tartalmak és módszerek beépíthetők felsőoktatási, pedagógusképzési és továbbképzési munkánkba.

Thaiföldi gyerekek csoportképe

Intézménylátogatások

A Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kara és a Naresuan University Faculty of Education (Thailand, Phitsanulok) szakmai kapcsolata viszonylag friss. Két évvel ezelőtt látogatott el először karunkra a thaiföldi fél oktatói és kutatói csoportja. Intézményünk szakmai tevékenysége iránt rendkívüli érdeklődést mutatott a thaiföldi partner. Ez a látogatás és tapasztalatcsere alapozta meg a két intézmény közötti tudományos és szakmai együttműködést a neveléstudomány, a kisgyermeknevelés, az óvodapedagógia területén. A közös képzési és kutatási profil és az egymástól tanulás szándéka mentén elhatároztuk, hogy hosszútávú oktatási és kutatási együttműködést alakítunk ki a két intézmény között. Eddigi erős szakmai pozícióinkat megőrizve karunk egyik kiemelt stratégiai célkitűzése a nemzetköziesedés. A kisgyermeknevelés és az óvodapedagógus-képzés területén – a határon túli kiemelkedő kapcsolati tőkét kincsként őrizve – szeretnénk Európa és a világ vérkeringésébe bekerülni. A fenti gondolatokat szem előtt tartva nagy örömünkre szolgált a thaiföldi Naresuan Egyetem Pedagógiai Karának meghívása. Látogatásunk és ösztöndíjunk több célt is szolgált. Egyrészt bemutattuk képzési struktúránkat, a kisgyermeknevelés terén megszerzett tapasztalatainkat és a karon folyó interdiszciplináris hazai és nemzetközi kutatásokat. Előadásokat, szemináriumokat tartottunk a kora gyermekkori hazai és európai kutatásokról, továbbá előkészítettünk egy komparatív, empirikus nemzetközi kutatást a thaiföldi és a magyar gyermeki világkép és gyermekkultúra kérdéskörében. Látogatásunk során előkészítettünk egy oktatói, személyzeti és hallgató mobilitási, valamit egy kutatási együttműködési megállapodást is.

Campus Hungary-tanulmányutunk során figyelmünk elsősorban az óvodák, az óvodapedagógus-képzés és a thai gyermeklét felé irányult. A rendkívül gazdag programnak köszönhetően megismerhettük a thai oktatási rendszert a kisgyermeknevelléstől egészen a felsőoktatásig, továbbá betekinthettünk a felnőttképzési rendszerbe is. Az intézménylátogatások mellett lehetőséget kaptunk a folyamatos szakmai konzultációra, a kapcsolatépítésre és előadások megtartására. A fogadó fél így – a kölcsönösség jegyében – megismerkedhetett a magyarországi kisgyermeknevelés helyzetével, trendjeivel, a hazai kutatások főbb eredményeivel. Érdekes színfoltja volt a bangkoki programnak két óvoda és iskola meglátogatása. Ez volt az első találkozásunk thaiföldi óvodával, kisgyermekekkel, óvodapedagógusokkal. Különlegessége a thai óvodarendszernek, hogy sok korai kétnyelvű (thai és angol) óvoda működik Thaiföldön, továbbá meglehetősem magas a magánóvodák száma. A jelentős mértékben támogatott korai angolnyelv-elsajátítás (inkább nyelvi és kulturális fürdőzésnek, lubickolásnak neveznénk) bevezetésének oka az volt, hogy az idősebb generáció nem beszélt idegen nyelveket. A kisgyermekkorban elkezdett, tapasztalati jellegű, játékos, a gyermekek életkori sajátosságát maximálisan figyelembe vevő kulturális-nyelvi foglakozások eredményeképpen ma már a fiatalabb generáció – a középiskolai, egyetemi korosztályig – kiválóan beszél angolul, mely megnyitja a világ vezető egyetemeire való bejutás lehetőségét is. Módszertanilag kiválóan képzett, angolul jól beszélő óvodapedagógusok vezetik a foglalkozásokat, nem ritkán angol, ausztrál és amerikai kisgyermeknevelőket, vendégpedagógusokat alkalmaznak. Érdeklődéssel figyeltük a korai nyelvelsajátítás jó gyakorlatait. A magánóvodák személyi, pedagógiai és infrastrukturális ellátottsága kiemelkedő, mondhatni világszínvonalú. Mivel a gyermekek boldogsága és a gyermeki szükségletek kielégítése a legfontosabb kérdés a családokban, szívesen áldoznak jelentős összegeket a szülők gyermekeik nevelésére, fejlesztésére.

Látogatásunk következő állomása Phitsanulok városa volt, ahol vendéglátó egyetemünkre, a Naresuan University Faculty of Education intézménybe látogattunk. Az első napon a kar tudományos dékánhelyettesével, valamint vezető oktatókkal és hallgatókkal találkoztunk. Fogadott bennünket ez egyetem elnöke és a kar dékánja is. Ezt követően a város másik egyetemére, a Phitsanulok University intézménybe látogattunk, mely magánegyetem. Az egyetem elnökével, rektorával, vezető oktatókkal egy tudományos és oktatási együttműködés lehetőségéről egyeztettünk. Képzési és kutatási rendszerük több ponton illeszkedik karunk profiljához. Phitsanuloki programunk során meglátogattuk még a régió óvodáit és általános iskoláit irányító irodát, melynek munkatársai a kisgyermeknevelés regionális helyzetét mutatták be. Ezután megtekintettük az Anubal Phitsanulok School óvodai és alsó tagozatos részlegét, azok Mini-English képzési programját. Majd utunk egy magánintézménybe, a Rochanawit Malabiang School bölcsődei, óvodai csoportjaiba vezetett. Tanulmányutunk egyik legemlékezetesebb eseménye a laoszi határ közelében, egy dzsungel közepén, a világ zajától elzárt kis faluban működő Ban Huaykok School meglátogatása volt. A község lelke és motorja Dr. Nat Chakammool igazgató úr. A település lakói kétkezi munkával építették a körülbelül ötven gyermeket befogadó óvodájukat és iskolájukat, melyben három nevelő dolgozik. Az iskola melletti konyhán a falu asszonyai főznek minden nap a gyermekeknek. Igazgató úr egy filmet is levetített, mely a település és az iskola történetét mutatja be. A falu lakói és a gyermekek nagy szeretettel és kíváncsisággal vártak bennünket. A tízórait (kókusztejben főzött rizs, bambuszban, parázson sütve) a gyerekek készítették. Ezt követően játszottunk a gyermekekkel, majd sétát tettünk a településen és az iskolában, és elmentünk egy közeli vízeséshez is. A gyermekek a környékbeli erdőben talált termésekből, növényekből készített játékokkal játszanak, nyoma sincs az agresszivitásnak, az esztelen rohanásnak, a javak mértéktelen fogyasztásának. Az óvodába és az iskolában működő, természetesen vegyes életkorú csoportok projektmódszerrel ismerkednek a tudományokkal, a világgal, a tanulás tisztán kooperatív és tapasztalati alapú. Szakmai kalandozásunk végén, a látogatást megkoronázva a Naresuan Egyetem Pedagógiai Karán előadást tartottunk hazánkról, városunkról, intézményünkről, a magyar kisgyermeknevelés és a kisgyermek-pedagógiai kutatások trendjeiről, jelenéről és jövőjéről. Thaiföldi kollégáim és tíz ázsiai ország hallgatóinak érdeklődő tekintete kísérte mondanivalónkat. Ez rendkívül megtisztelő és öröm volt számunkra.

Kutatás

Karunk kutatási portfoliója az oktatás minőségének és hatékonyságának, továbbá a kar ismertségének és versenyképességének a javítását szolgálja. A kari tudományos kutatási stratégia igen jelentős mértékben támogatja a karon belüli, karközi, hazai és nemzetközi kooperatív kutatásokat, segíti a kari kutatói csoportok munkáját. A kari tudományos kutatási portfólió nagymértékben épít az érintettek aktivitására és kezdeményezésére, a szűken vett tudományos kutatáson kívül tartalmazza a kutatásszervezést, a kutatási eredmények kommunikálását, a kar pozícióinak erősítését a nyugat-magyarországi régió humántudományi kutatási piacán, hosszabb távon cél a kutatásvezetői és kutatásszervezői szerep elérése. A tudományos kutatási stratégia végrehajtásához a kar igyekszik minél több stratégiai partnerre szert tenni a felsőoktatásban, a tudományos kutatási szférában. A kar tudományos életének megújításával a kisgyermeknevelés hazai és nemzetközi tudományos központja kíván lenni. Karunk támogató, kölcsönös szakmai kooperációra épülő jó kutatási kapcsolatot alakított ki hazai és külföldi intézményekkel, egyetemekkel és kutatóhelyekkel. Nemzetközi kutatói tanácsadó hálózatot építettünk ki neves szakemberek részvételével. Széles körű, három kontinensre kiterjedő nemzetközi kapcsolati hálónknak köszönhető, hogy kezdeményezői és koordinálói vagyunk egy nemzetközi „Gyermekkultúra, gyermeki világkép" című kutatásnak, továbbá az is, hogy 2014-ben egy európai szakértői tanulmányút szervezésének lehetőségét nyertük el, melynek keretében tizenhárom országból érkeztek karunkra kisgyermeknevelléssel foglalkozó szakemberek.

A gyermeki világkép mindig kettős természetű. Az egyik elem a felnőttel által konstruált kulturális környezet, amelyben a gyermekek élnek és az a kultúra, amelyet ők maguk hoznak létre. Ebből kiindulva egyik célunk a gyermekek által alkotott világ megértése, elfogadása, másrészt fontos a felnőtt világ által közvetített tartalom is. Erre a gondolatra kívánjuk építeni nemzetközi összehasonlító kutatásunkat. A kuriózumnak és nóvumnak tekinthető nemzetközi kutatás a gyermekek által alkotott világ megértéséhez, elfogadásához nyújt segítséget pedagógusoknak, szülőknek és pedagógusképzőknek. A felnőtt világ által közvetített tartalom is megjelenik a kutatásban. A gyermekekről és a gyermekekkel folytatott kutatás a gyermekeknek szánt kulturális javak és a gyermekek által megkonstruált világkép vizsgálatával és bemutatásával jelentős és új felismerésekkel szolgálja a humán tudományokat, különös tekintettel a neveléstudományra, az alkalmazott pedagógiára, továbbá hozzájárul a kisgyermeknevelés és az óvodapedagógus-képzés tartalmi fejlesztéséhez, a kisgyermekeket nevelő intézmények innovációjához. Az ösztöndíjnak köszönhetően elkészítettünk egy empirikus kutatási tervet, mely – többek között – a thai és magyar gyermekszemlélet és gyermeklét komparatív elemzésére vállalkozik. Ez a kutatás abban az értelemben is kuriózum, hogy nem csupán a felnőttek gyermekekről való gondolkodását vizsgálja, hanem a gyermekekkel is végzünk kutatásokat (gyermekmegfigyelés, strukturált interjú, rajzelemzés). Vizsgálni fogjuk a legújabb thaiföldi és magyar trendeket a kora gyermekkori fejlődés és kutatás területén, sor kerül a magyar és thai gyermekek természettudományos világlátásának vizsgálatára, a thai és magyar gyermekkultúra elemzésére, továbbá a thai és magyar gyermekek világának komparatív elemzésére. Vizsgálni fogjuk az apák és anyák szerepét a két kultúrában. A kutatás részét képezi továbbá: magyar és thai szülő–gyermek történetek, mikrohistóriai elemzések, párhuzamok és különbségek a magyar és thai gyermekkortörténetben, a kulturális és nyelvi különbségek aspektusai. Arra is választ keresünk, hogy mi teszi boldoggá a gyermekeket, melyek a boldog gyermekkor faktorai a különböző kultúrákban.

Dr. Varga László
NYME BPK
tudományos és külügyi dékánhelyettes

TURIZMUSKONFERENCIA AZ AK-N

A Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Turizmus Intézete 2014. április 14-én nagy sikerű nemzetközi konferenciát szervezett Nemzetek turizmusa címmel.

A konferencián a plenáris ülésen, majd a szekciókban több mint 50 előadást hallgathattak meg az érdeklődők. 13 felsőoktatási intézmény, közöttük 3 határainkon túli képviseltette magát, de számos előadó érkezett a turizmus és a kapcsolódó szolgáltatások területéről is.

Dr. Szabó Péter – a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Karának dékánja mondott köszöntőt, majd Dr. Darabos Ferenc – a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kara Turizmus Intézetének vezetője nyitotta meg a konferencia szakmai programját. A konferenciára 6 fős delegáció érkezett a Szenkevics Moszkvai Állami Turisztikai Főiskoláról, akikkel egyetemünk korábban együttműködési megállapodást írt alá. A moszkvai főiskola rektora, Prof. Dr. Yandovskiy Alexander kifejezte köszönetét meghívásuk vonatkozásában.

A köszöntők után a szakma jeles képviselői adtak elő. Elsőként Olga Burukina tartott előadást a Turizmus és az oktatás, mint a világ kiemelkedő legkreatívabb ipara címmel, majd őt követte a Nemzetgazdasági Minisztérium Turisztikáért felelős Főosztályának vezetője Dr. Nemes Andrea, aki bemutatta a turizmus nemzetközi és magyarországi trendjének alakulását, beszélt Magyarország turizmusának versenyképességéről, kiemelte az orosz beutazó turizmus szerepét. Nagy sikerű előadást hallhattunk Szegedi Andreától Az orosz piac szerepe Magyarország beutazó turizmusában címmel. A rendezvényen megismerhettük a Győr város és testvérvárosa, Nyizsnij Novgorod kapcsolatában rejlő lehetőségeket Gyarmathy Orsolya és Jakab Petra előadásában.

Konferenciánk keretein belül teret biztosítottunk egy új, nagyszabású „Dunai kulturális folyosó" témában elindult kutatás eddigi eredményeinek közzétételére, melynek nyitóelőadását Tóth János Attila régész, a Belügyminisztérium Örökségvédelmi Főosztályának vezető tanácsosa A „Dunai kulturális folyosó" – kulturális örökségtől az örökség alapú turizmusig címmel tartotta. A kutatás célja, hogy „Duna-tudatos, kulturális fejlődés" indulhasson el. A témához több előadó is csatlakozott a szekcióelőadások kapcsán.

A tavalyi évhez hasonlóan nagyon népszerű volt Gundel János, a Budapesti Gazdasági Főiskolai tanárának a Duna menti halételekről tartott élményszerű előadása. Konferenciánk széles lehetőséget biztosított a turizmus trendjeinek, problémáinak megismerésére, megvitatására és természetesen mindamellett a turizmus aktuális kérdéseinek bemutatására. A szakmai beszélgetésekhez jó lehetőséget biztosított egyetemünk Vendéglátó Intézeti Tanszéke, mely finom ebéddel látta vendégül a konferencia résztvevőit. Délután 4 szekcióban folytatódott a munka.

A moszkvai vendégegyetemmel folytatott szakmai megbeszélések eredményeként lefektettük a gyakornokok Hotel Famulus oktatószállóba történő jelentkezésének alapjait. Megtörtént a képzések kölcsönös bemutatása. Megkezdődött a turizmus-vendéglátás BA-képzés tantervi hálójának oroszra fordítása, illetve elhatároztuk egyes szakdolgozati témák angol, orosz nyelvű kölcsönös kiajánlását. Szóba került egy esetleges turisztikai utazási vetélkedő megszervezése, a szabályok ismertetése. Az elmélyülő szakmai kooperáció a jövőben segítheti a NYME AK turisztikai képzési portfóliójának hatékonyabb megvalósítását.

Dr. Darabos Ferenc
intézetigazgató, rendezvényszervező

Ivancsóné Dr. Horváth Zsuzsa
a konferencia szervezője

KISTANÍTÓNÉNIK TANÍTÁSI GYAKORLATON BERLINBEN

Berlin – Praktikum-Projekt, 2014

Az Apáczai Csere János Kar Idegen Nyelvi Intézeti és Irodalmi Tanszéke nagy hangsúlyt fektet arra, hogy az idegen nyelvi választott műveltségterület (VMT) tanító szakos hallgatóinak lehetőséget biztosítson célnyelvi környezetben ismerkedni más országok oktatási rendszerével, bepillantani az iskolai élet és a tanulók mindennapjaiba, hospitálni és esetenként órákat, foglalkozásokat tartani. Az elmúlt években bécsi, eisenstadti iskolákban töltöttek el hosszabb-rövidebb időt (1-5 nap) a német választott műveltségterületen tanuló tanító hallgatóink.

A múlt félévben a tanszék berlini illetőségű nyelvi lektora, dr. Heike Sievert meglévő kapcsolatait mobilizálta, ennek nyomán kialakult a tanszéki BERLIN – Praktikum-Projekt, 2014, melynek keretében 4 tanító VMT-s hallgató számára egyhetes berlini tanulmányutat hirdettek tanszéki keretben - hospitálás, gyakorlótanítás, délutáni foglalkozások, interkulturális nyelvhasználat és tapasztalatszerzés témakörben – mely a lektor asszony kíséretében 2014. március 24–28 között valósult meg.

A meghirdetett helyekre 6 fő nyújtott be pályázatot, közülük az eddigi szakmai-nyelvi teljesítményük és szóbeli meghallgatásuk alapján 4 fő kiutazását támogatta a tanszéki pályázati bizottság, a kar Hallgatói Önkormányzata pedig egyszeri tanulmányiösztöndíj-támogatást nyújtott.

Tanító szakos hallgatók Berlinben a Brandenburgi Kapu előtt

Böttger Fruzsinát, Fehér Katalint, Kiss Viktóriát, Nagy Ibolyát kérdeztük tapasztalataikról, akik fotókkal illusztrálták beszámolójukat:

– Hogyan készültetek a berlini hétre?

– Fruzsi: A Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Idegen Nyelvi Intézeti Tanszékének szervezésében egyhetes hospitálási és tanítási gyakorlaton vehettünk részt Berlinben, a Gebrüder-Grimm általános iskolában, 2014. március 24–28. között.

Az előkészületek decemberben kezdődtek a pályázattal, majd, több hónapon át tartottak, így mindegyikünk alaposan fel tudott készülni a tartandó óráira. A fogadó iskolával egyeztetések, hosszas beszélgetések, ötletbörze és tapasztalatcsere és konkrét felkészülés előzte meg az utazást. A tanítási órák tervezésénél figyelembe vettük a gyerekek életkori sajátosságait, és megnéztük a németországi tantervi követelményeket, adott osztályokra lebontva óravázlatokat és szemléltető eszközöket terveztünk és készítettünk az általunk tartandó órákhoz németül, valamint sok anyagot gyűjtöttünk Magyarország és szűkebb hazánk, Győr bemutatására. A mellékelt fotókon az előkészített anyagok egy része látható

– Hogyan telt az egy hét, milyen órákat tartottatok, hogyan fogadtak benneteket a berlini diákok és tanárok?

– Viki: A gyakorlat első napja hospitálással kezdődött. A fogadó tanárok bemutatták az iskolát, majd az osztályokba mentünk ismerkedni a tanulókkal. A gyakorlat nagy részét én az első osztályban végeztem, de tartottam órákat a második és az ötödik osztályban is. Kedden kezdtük meg a tanítást, először Magyarországot mutattuk be a tanulóknak. Én első osztályosoknak játékos feladatokon keresztül mutattam be hazánkat, különböző magyar kifejezéseket, mondókákat tanultunk. A következő órát az ötödik osztályban tartottam, ahol a diákok már nagyon kíváncsiak voltak Magyarországra. Meséltem nekik Magyarországról, Budapestről, Győrről. Térkép segítségével oldottak meg különböző feladatokat, magyar szavakat és kifejezéseket ismertek meg. Ezen a héten még két művészeti órát tanítottam németül. Délutánonként a délutáni foglalkozásokon segítettük a nevelők munkáját.

– Fruzsi: Én összesen négy órát tanítottam. Két órát az interkulturális kommunikáció keretében a saját hazámról, Magyarországról a negyedik és az ötödik osztályban. Egy óra anyaga az egészséges életmódra nevelés jegyében zajlott a negyedik osztályban. Majd végül egy izgalmas technikaórát tarthattam szintén a negyedik osztályban. A módszerek és az eszközök adekvát módon szolgálták az órák feladatait, igényesek és korszerűek voltak. Óráimon legtöbbször kooperatív technikákat alkalmaztam, de megjelent akár a tematikus differenciálás is.

– Ibolya: Az egyhetes tanítási gyakorlat alatt 5 órát tartottam harmadik és negyedik osztályban. Mindkét osztályban tartottam egy-egy órát Magyarországról. A gyerekek lelkesek és motiváltak voltak,

nagyon érdekelte őket az országunk. Játékos feladatokon keresztül ismerkedtek az ország elhelyezkedésével, a nevezetességeivel és nyelvünkkel. Negyedik osztályban még egy rajzórát, harmadikban pedig a rajzon kívül egy környezetismeret-órát tartottam. A gyerekek aktívan vettek részt az órákon, és szorgalmasan dolgoztak (Az alábbi linken a berlini iskola honlapja elérhető, benne a rólunk szóló hír, fotóval: http://www.gebrueder-grimm-grundschule.de/seite/186501/ungarische_studenten.html).

– Milyen tapasztalatokkal érkeztetek haza?

– Kati: Ez a tanulmányút nagyon jó lehetőség volt arra, hogy a korábban Bécsben és Eisenstadtban szerzett iskolai tapasztalatainkat kiegészítsük egy távolabbi, de méreteiben a legnagyobb német nyelvű ország fővárosi iskolájában szerzett tapasztalatokkal, gyakoroljuk a német nyelvet, és tanórákon kipróbálhassunk a magyar gyakorlatban alkalmazott módszerek közül néhányat. Egyúttal jó előkészület volt ez a hét az itthoni egyhetes gyakorlótanításhoz is. A berlini iskola tanárai nagyon kedvesek és segítőkészek voltak, a kérdéseinkre szívesen válaszoltak.

– Fruzsi: Öröm volt a gyerekekkel együtt dolgozni, hihetetlenül nyitottak és kíváncsiak voltak mindenre. A gyerekekkel jó kapcsolatot tudtunk kialakítani, ami meggyőzött arról, hogy jó úton haladunk a választott hivatásunkra való felkészülésben. Összességében úgy gondolom, hogy kiváló lehetőség és egyben kihívás volt számunkra ez az egy hét. Társaimmal együtt örülök, hogy kipróbálhattam magam, és az elméleti tudásomat a gyakorlatban is kamatoztatni tudtam. Nagyon sok tapasztalattal gazdagodtunk, és sok élményben volt részünk az egy hét során, hiszen az iskolán kívül megismertük Berlint, a német metropoliszt is.

Görcsné Dr. Muzsai Viktória
NYME AK

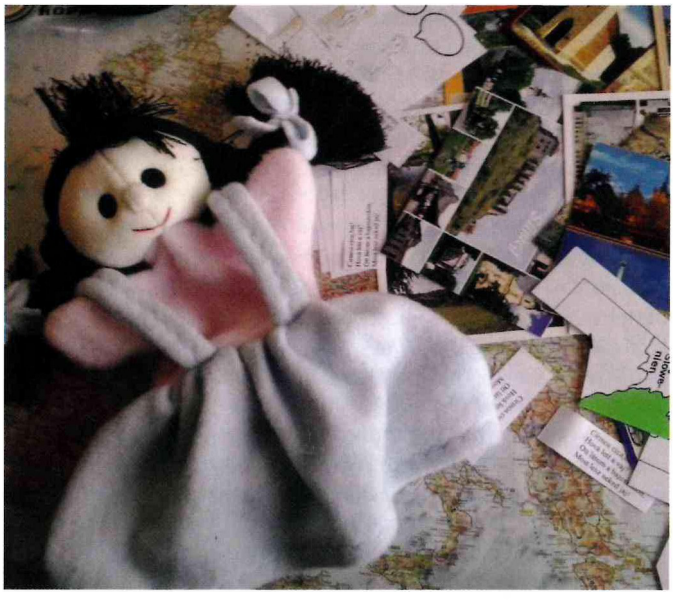

KÖZÉPPONTBAN A KISGYERMEKNEVELÉS

A Benedek Elek Pedagógiai Kar nyertes pályázatával szerezte meg a jogot arra, hogy az Európai Unió Szakértői tanulmányutak programjának keretén belül 2014 áprilisában megrendezhesse az Újítások és együttműködés a kisgyermekkori pedagógiában (Innovation and Cooperation in Early Childhood Pedagogy) elnevezésű angol nyelvű tanácskozássorozatát, melyen a karib-tengeri Martinique szigetétől Európa tíz országán keresztül egészen Thaiföldig húsz kisgyermekneveléssel foglakozó szakember vett részt.

Ötlet és megvalósítás

A Szakértői tanulmányutak programja több mint egy évtizedes múltra tekint vissza a szaloniki Szakképzésfejlesztés Európai Központja (CEDEFOP) és annak budapesti nemzeti irodája (Tempus Közalapítvány) irányításával. A tanulmányutak célja, hogy adott témákban hasonló területen működő oktatási szakértők megismerhessék a szakterületükön működő kutatásokat és jó gyakorlatokat. A szervező intézmények maguk vállalkoznak arra, hogy öt napra olyan tartalmas szakmai programokat állítsanak össze, amelyek méltán képviselik az adott ország pedagógiai és kulturális hagyományait.

Külföldi tanulmányútjaink után gyakorlott résztvevőkként régóta foglalkoztatott bennünket a gondolat, hogy mi is bemutathassuk a magyarországi óvodapedagógia eredményeit, azon belül karunk folyamatos újításait a pedagógia, a pszichológia, az anyanyelvi és irodalmi nevelés, az idegennyelv-pedagógia, a művészeti, a zenei és a testi nevelés területén. A jelentkezők örömmel fogadták az új kezdeményezést, mivel a hasonló tanulmányutak palettáján elvétve szerepel csak kisgyermeknevelléssel foglalkozó kurzus.

Ilyen előzmények után érkeztek hozzánk a kollégák Belgium, a Cseh Köztársaság, az Egyesült Királyság, Franciaország (Martinique), Észtország, Hollandia, Írország, Litvánia, Málta és Németország képviseletében. Hozzájuk csatlakoztak még azok a vendégek, akiket a Benedek Elek Pedagógiai Karhoz bilaterális egyezmény fűz: így Thaifölddel és Horvátországgal bővülhetett a szakértői csoport.

A program

A program összeállításakor szigorú megkötéseknek kellett eleget tenni: ügyelni kellett az előadások, az intézménylátogatások, a szakmai viták megfelelő arányára, biztosítani kellett a megfelelő infrastruktúrát, gondoskodni kellett meghívott előadókról és fogadó intézményekről, pontos logisztikai tervet kellett készíteni a lebonyolításhoz. A napok tematizálásával kerülhetett sor a fogadó és a záró nap között a Benedek-napra, a Nyelvi napra, az Európai napra és a Módszertani napra.

A résztvevők előadásokat hallhattak az óvodapedagógus-képzés szerepéről, a kisgyermeknevelés múltjáról és jelenéről, a korai nyelvfejlesztésről és a multikulturalizmusról, a projekt alapú oktatásról, a dráma- és bábpedagógia helyéről az óvodapedagógus-képzésben, a környezetvédelem szerepéről a kisgyermekkorban, illetve a BPK egyre bővülő tudományos kutatásairól és külkapcsolatairól. Valamennyi előadás szorosan kapcsolódott a gyakorlati képzéshez, ugyanakkor igye-

Vendégoktatók és a BPK dolgozóinak csoportképe a Kar épülete előtt

kezett elméleti síkon is rávilágítani a modern kisgyermeknevelés releváns szempontjaira, legújabb tendenciáira.

Az előadások mellett nem kisebb hangsúllyal szerepelt a programban a Kar, illetve az ahhoz kötődő intézmények látogatása sem. Valamennyi intézményt az intézményvezetők mutattak be, akikkel beszélgetést lehetett folytatni. A résztvevők megfigyeléseket tehettek (egyik gyakorló óvodában például belga tükör mögül), és találkoztak az intézmények dolgozóival. Így történt ez az Aranykapu és a Lewinszky Anna Gyakorló Óvodákban, a Csodaország Bölcsődében, a Sopron és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Központjában és a Ligneum Látogatóközpontban. Ugyanakkor az intézménylátogatások a résztvevők aktív bevonását is szolgálták (kékfestő baba közös elkészítése), és építettek az interaktivitásra az óvodákban és az egyetem kiállítóközpontjában.

Tanuljunk egymástól!

A szakmai megbeszéléseken a látogatók reflektálhattak az előadásokon és az intézményekben elhangzottakra. Vita alakult ki az óvodapedagógiai terminusok eltérő használatáról, a kisgyermekkori olvasás- és írástanítás létjogosultságáról, illetve a korai nyelvfejlesztési módszerek szerepéről, amely diszkussziókban különféle – az adott oktatási-kulturális hagyományokra épülő – érvelések hangzottak el.

A résztvevők érdeklődéssel figyelték egymás beszámolóit és lehetőségük volt a saját munkájukkal is megismertetni kollégáikat. Így szereztünk tudomást többek között a cseh e-twinning programról a gyerekek körében, a brit együttműködésről erdei iskolákkal az erdő megismerése céljából, az észt e-dokumentumok készítéséről a szülői kapcsolattartás eredményességének növelése érdekében, a belga online DIVA („Diversity in Action") programról a másság kezelésére, a martinique-i óvodából az iskolába történő átmenet közös pedagógusi–szülői programjáról és az ír pedagógusok közötti megosztott nevelésről („station teaching").

A további együttműködésben a most kialakulóban lévő Erasmus+ program nyújthat segítséget. A szervező intézmény – a résztvevők szándékával összhangban – a következő intézményekkel kíván szorosabb kapcsolatot kialakítani: University of East London (Egyesült Királyság), Our Lady of Mercy National School (Írország), Máltai Oktatási Minisztérium. Fenti intézmények különösen jó segítséget nyújthatnak számunkra az Angol nyelv az óvodában-programunk résztvevői, illetve más angolul beszélő óvodapedagógus hallgatók számára a részképzés és a szakmai gyakorlat megvalósításában. Oktatói cserék a felsőoktatás szintjén jöhetnek létre. Emellett gyakorló óvodáink, illetve a meghívott pápai Fáy András Lakótelepi Óvoda a korai nyelvfejlesztés terén végzett hasonló munkájuk miatt szívesen veszik fel a kapcsolatot a cseh és az észt óvodákkal.

Kulturális adalékok

A gazdag szakmai program mellett a tanulmányút igyekezett a térség jellegzetességeit is felvillantani. Talán nem is lehetett volna megfelelőbb helyet találni egy kulturális kirándulásra, mint a Páneurópai Piknik helyszínét, ahol történészi bevezető után tekinthették meg a résztvevők a mára már európai szimbólummá vált emlékhelyet. Ezt követően került sor a Fertő-tó érintésével a fertődi Esterházy-kastély meglátogatására, amely – csakúgy, mint az első nap soproni városnézése – angol nyelvű idegenvezetéssel szolgált.

Üzenet és köszönet

A program nemcsak tartalmában, de kivitelezésében is innovatívnak minősíthető. Az újszerűség megmutatkozott az utolsó napi „kisgyermeknevelők fájának" elültetésében, illetve abban a két nyelven (magyar–angol) közösen megfogalmazott üzenetben is, melyet szándékunkban áll eljuttatni az adott kormányok felelős döntéshozóinak, annak érdekében, hogy a kisgyermeknevelés még hangsúlyosabb szerepet játszhasson a jövő Európájában.

Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy a tanulmányút a Benedek Elek Pedagógiai Kar közös eredménye, sikere közös siker. Bármennyire is igyekeztek volna a szervezők, ha nem kapják meg a kellő támogatást a kar vezetésétől, kezdve az oktatók, adminisztrátorok, technikusok hosszú során át valamennyi dolgozótól, a nemzetközi találkozó eredményes kivitelezése ma is csak álom lenne. Köszönet a segítőknek, köszönet a résztvevőknek!

Dr. Varga László
tudományos és külügyi dékánhelyettes

Kitzinger Arianna
tanársegéd

HÄLSNINGAR FRÅN BORÅS!
(ÜDVÖZLET BORÅSBÓL!)

Bátori Veronika, az Erdőmérnöki Kar környezetmérnök szakos hallgatója az Erasmus-program keretén belül Svédország egy kis városában töltötte az idei félévet. Rendkívül érdekes és szemléletes beszámolója révén úgy érezhetjük, hogy mi is vele együtt utazunk és megismerhetjük egy olyan ország kultúráját, amely a magyarok számára is követendő példa lehet (a szerk.).

Külföldi doktorandusz hallgatók csoportja a laborban

Január közepén kezdtem el projektemet a Högskolan i Boråson (idén az egyetem szervezeti felépítési változásokon megy keresztül, ennek köszönhetően kora tavasszal a kar neve is megváltozott, mely angolul így hangzik: Swedish Centre for Resource Recovery, University of Borås) Erasmus szakmai gyakorlat keretében. Az egyetem Svédország egy kis, Veszprém nagyságú városában, Västra Götaland tartományban, a Viskan partján található.

A város rendelkezik egyfajta mesébe illő bájjal. Legelső sétánk alkalmával, még ugyan hideg, hó és sötétség volt, de az apró, olykor mézeskalácsházra emlékeztető lakóházak és a függöny nélküli ablakaikban világító lámpások melegséggel töltöttek el. Ezt az érzést fokozza a belváros macskaköves borítása, melynek köszönhetően helyenként megszűnik a járda és az úttest közötti különbség. A sofőrök lassan hajtanak, s majdnem minden esetben elsőbbséget adnak a gyalogosoknak. Sokan közlekednek kerékpárral, melyet télre gyakran ott hagynak valahol, letámasztva csak, egészen tavaszig. Ennek köszönhetően sok a nem túl jó állapotú bicikli a városban, melyet nem feltétlenül szerelnek fel lámpákkal. Jó a közbiztonság, nem kell attól tartani, hogy a lakat nélkül otthagyott járműnek lába kelne. Ennek ellenére itt a gyaloglást választottam, így naponta egy órát biztosan sétálok. Nagyon rokonszenves a városban, hogy része a természetnek. Sok esetben, mindennapi tevékenységeinket végezvén (pl. bevásárlás, futás) az erdőn keresztül haladva érünk el célunkhoz. Az erdők télen is, ha nincs hó, zöldek: csodálatos érzés a vastag moharéteggel takart, kövekkel teli fenyves erdőben feltöltődni a reggeli futás során. Hogy mennyire fontos a város lakóinak a természet, s a biológiai körforgás harmóniájához úttörő módon történő alkalmazkodás, azt nem csak a szabadban eltöltött idő, hanem a profi szinten kialakított hulladékkezelési rendszer is bizonyítja. A város célja az üvegházhatást keltő gázok kibocsátásának csökkentése, egy olyan városi élet kialakítása, amely mentes a fosszilis energiahordozóktól. Azok helyett az éghető és lebomló háztartási hulladékot mint értékes energiaforrást használja fel biogáz, elektromos áram termelésre, valamint a központi fűtés és hűtés ellátására. A rendszer sikerességéhez elengedhetetlen a helyi lakosság közreműködése: fekete (biológiailag lebomló hulladék részére) és fehér színű (égethető hulladék részére) hulladékgyűjtő zacskókat használunk a háztartási hulladék gyűjtésére. Ezek mindenki számára hozzáférhetők, nálunk a házak alagsorában lévő közös mosoda helyiségéből korlátlanul elvihetők. A teli zacskókat szorosan lezárva, a házak előtti gyűjtőbe kell helyezni, melyet a két elkülönülő szín alapján könnyen szétválogatnak. A fekete biogáz, a fehér hőenergia előállítására fordítódik. Úgy tudom, hogy a város, de az ország hulladékának is kevesebb, mint 1%-a kerül hulladéklerakó telepekre, Svédország az az ország, amely importálja a hulladékot további felhasználás céljából. Jellegzetessége a városnak, hogy a helyi buszok biogáz üzemeltetésűek. S ezeken kívül még sok más tanulnivalóval szolgálhat számunkra a város működése és irányítása...

A projekt, mely tulajdonképpen egy szakmai gyakorlat számomra az egyetemen, a szakdolgozati témámhoz kapcsolódik. A kutatás célja, hogy a második generációs etanolgyártásban további eredményeket érjünk el. A megfelelő mikroorganizmus és a fermentáció alapanyagának kiválasztása vezethet az újszerű módszer kidolgozásához. Kísérleteinkhez a Neurospora intermedia gombát használjuk, melyet az indonéz tradicionális étel, az oncom erjesztéssel történő előállítása során alkalmaznak. Alapanyagunk pedig a búza alapú etanol gyártás melléktermék, a desztillációból megmaradó sűrű cefre. Az alapanyagot a Lantmännen Agroetanol, Norrköping székhelyű cégtől kapjuk. A kutatás során az egyetem laborjában végezzük a kísérleteket különböző feltételeket biztosítva. Ennek eredményeként először meg kellett ismerkednem a laborral, az eszközökkel, a kifejezésekkel és az anyagokkal, amelyeket használnom kell, mert nem volt hasonló területen szerzett gyakorlatom. A biológiai és kémiai ismereteimet is fel kellett frissítenem. A projektvezetőimnek köszönhetően rengeteget tanulok a témáról, s nem utolsó sorban a két fiatalember nagyon szórakoztató. A

professzorral nagyjából havonta tartott megbeszéléseinken beszámolunk az addigi eredményekről, s megbeszéljük a további lehetőségeket, szükséges vizsgálatokat és különböző elemzéseket.

Nem csak a projektvezetőim vesznek körül; a laborban több, zömmel doktorandusz hallgatót ismertem meg. S mivel a használt eszközök és jellemzően az elemzések is közös munkát kívánnak, így gyakran segítjük egymást. Mivel a doktoranduszoktatás angol nyelven folyik, s a hallgatók nagy része külföldi (nagy számban irániak, indiaiak és nigériaiak, de van köztünk svéd, spanyol, indonéz, kubai, thaiföldi és portugál is), így a kommunikáció nem jelent akadályt.

Immár három hallgató doktori prezentációján és védésén tudtam részt venni, ezek közül kettő a Chalmers Egyetemen volt megtartva, Göteborgban. A védések nyitottak az érdeklődő közönség számára, s mivel angol nyelven folyik az oktatás, a szakdolgozatot is angolul kell leadniuk. Ennek következményeként a prezentáció és a védés is angolul történik. A kérdező általában egy másik országbeli egyetem professzora.
A prezentációt követi egy egyórás szakmai beszélgetés, amely nagyon érdekes. A kérdező a hallgató képességeihez és tájékozottságához igazítja a beszélgetés színvonalát, így elég magas nívójú védésnek is tanúja lehettem már. A védéseket természetesen az egyetemen megrendezett partik követik pénteki napokon, melyre a kérdező is hivatalos, ha az egy napra esik a védéssel. A partit a végzős hallgató adja, általában a tanszék (tanárok és a doktoranduszhallgatók), s természetesen a család is jelen van. Mivel a doktoranduszok nincsenek túl nagy számban, és sok esetben külföldiek, ennek eredményeként kellően egymásra vannak utalva, aminek köszönhetően nagyon családias a légkör. Az eddig eltöltött idő alatt nem egy új barátra leltem itt.

Életemben nem ez volt az első ország, ahol tanulmányokat és új életet kezdtem. De ez alkalommal döntöttem úgy, hogy felkeresem a helyi magyarokat. Így is tettem, s szerencsémre az interneten, az érkezésemmel szinte egy időben kezdett a Borås Magyar Egyesület alakulni. Az első személyes találkozást még a télen tartottuk, azóta hivatalosan is bejegyzett csoporttá alakultunk, amely a SMOSz-nek (Svédországi Magyarok Országos Szövetsége) is tagja. A csoportnak kb. 50-55 aktív tagja van, akik túlnyomórészt több mint 10 éve itt élnek már. Sok köztünk a délvidéki, még több az erdélyi, de vannak Magyarország területéről is. Célunk a magyarság megőrzése, a szokások megtartása, a gyerekek magyarul tanítása. Izgalmas esemény ez, mert a környéken kb. 40 éve nem volt hasonló bejegyzett egyesület, s azok, akik itt vannak, nem igazán tartoztak eddig sehova hivatalosan. A csoport, ha picit jobban megismerjük majd egymást, színes programokra ad a jövőben lehetőséget, melyeket a májusi hónapra már el is kezdtünk szervezni. A társaság lelkes, s én örömmel találkozom velük össze az utcán, parkokban vagy akár a boltban, ahogy nemegyszer volt is már erre példa.

Bátori Veronika
NYME EMK
környezetmérnök mesterszakos hallgató

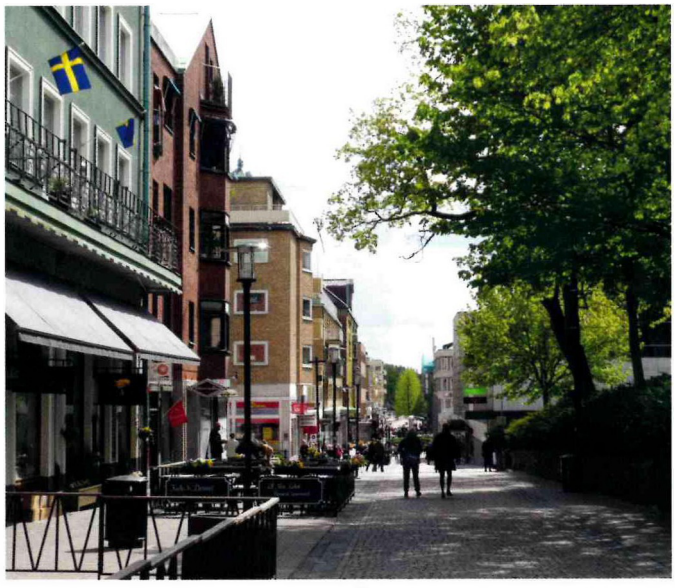

A CSODÁLATOS MÉRTANI TEST

2014. április 23-án, szerdán, 15 órakor a TÁMOP-3.4.5-12-2012-0001 „Tehetséghidak program" keretében, „A tehetség hónapja" programsorozat részeként a dr. Barsi Ernő teremben „A csodálatos mértani test" címmel Prof. Dr. Domokos Gábor akadémikus, egyetemi tanár, a GÖMBÖC egyik feltalálója volt a vendégünk (Az első ismert homogén test, melynek egy stabil és egy instabil, azaz összesen két egyensúlyi pontja van. Bizonyítható, hogy ennél kevesebb egyensúlyi helyzettel rendelkező test nem létezhet.).

Domokos Gábor 1989-ben szerezte kandidátusi fokozatát. Jelenleg a BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszékének vezetője, egyetemi tanár, 2004 óta akadémikus. Székfoglaló előadásában Arisztotelésszel beszélgetett az irracionális számokról. Ösztöndíjasként járt a Marylandi Egyetemen, a Cornell Egyetemnek pedig címzetes egyetemi tanára. Philip Holmesszal közösen kutatta a diszkrét és folytonos dinamikai rendszereket. A káosszal és populációdinamikával is foglalkozik. Szabadidejében rajzol, fotózik vagy kirándul (bővebben: www.gomboc.eu).

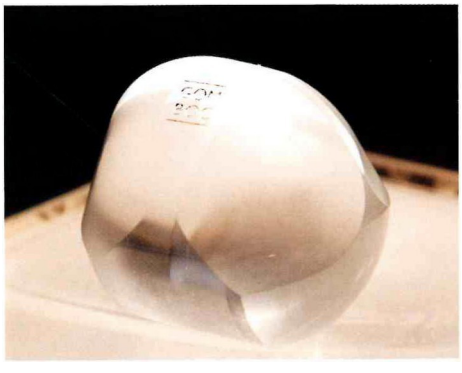

E szakmai délután egyedülálló módon fókuszálhatott arra, hogy miként válhat egy elméleti modell – mely világfelfedezésként, illetve hungarikumként tartható számon –, a gyakorlati életben is konvertálhatóvá, hiszen a szabadalmaztatás következtében a NASA és a haditechnika is igényt tart ennek felhasználására.

Tehetség hónapi rendezvényünkkel, Peregrinus-találkozónkkal Mester és tanítvány kapcsolatrendszerére, példa értékű együtmunkálkodására is fel kívántuk hívni a figyelmet. Úgy véljük, fontos üzenetet hordoz, hogy mit jelent, s hogyan képeződik le a szakmai alázat a tudományos élet valóságában, amikor a tanítvány „túlnő" mesterén, illetve túlszárnyalja egykori tanára teljesítményét. Nem utolsósorban természetesen rá kívántunk mutatni arra is, milyen meghatározó a tanuló, a tehetség életében a példa, a példakép az azonosulásban, a mintakövetésben, az egyén szakmai-személyes életének alakulása, formálódása során.

Dr. Gróz Andrea
NYME AK
adjunktus

DÍJAZOTT HALLGATÓINK BESZÁMOLÓJA A XI. JEDLIK ÁNYOS SZAKMAI NAPOKRÓL

2014. április 10. és 12. között tartották meg Veszprémben a XI. Jedlik Ányos Szakmai Napokat

A Jedlik Ányos Szakkollégium szervezte, mely egy önálló, jelenleg 58 szakkollégistát magában foglaló kollégium a veszprémi Pannon Egyetemen. A kollégisták minden évben fejlesztik kutatási témájukat, melyet be szoktak mutatni a Jedlik Ányos Szakmai Napokon. Ezt először 2004-ben tartották meg, és csak a szakkollégistáknak szólt. A program megszervezésében a szakkollégium tagjai szervesen részt vettek, amihez sok támogatást kaptak a Pannon Egyetemtől és az Egyetemi Kollégiumi Irodától. A konferencia 2007-től A Veszprémi Egyetemi Kollégiumért Alapítvány jóvoltából díjazásos konferenciává vált, az alapítvány azóta is támogatja az eseményt. Idén az Ipar a Veszprémi Mérnökképzésért Alapítvány is támogatta a diákkonferencia létrejöttét. 2010 óta újdonságként az előadások mellett poszter jellegű munkával is lehetett indulni. A beadott dolgozatokat és az előadásokat egyetemi oktatók, professzorok, illetve ipari szakemberek bírálják. A Szakmai Napok programja is kibővült a szerteágazó tudományterületekről érkező dolgozatok miatt, és az először egynapos rendezvény ma már háromnapos konferenciává nőtte ki magát. A konferenciáról e-mailben értesültünk, melyet a soproni egyetemi kollégium küldött ki. Jó lehetőségnek tűnt jelentkezni, hiszen egy országos konferenciáról van szó, melyről most hallottunk először. Jelentkezni az absztrakt és a dolgozat elküldésével lehetett.

Fodor Fanni átveszi második helyezésért járó oklevelet

Idén a poszterszekció mellett az előadásokat a következő szekciókban tartották meg: Informatikai tudományok I–II. szekció, Kémia szekció, Modellezés és szimuláció szekció, Modern filológia, társadalomtudományok, Pedagógia–pszichológia szekció, Műszaki- és anyagtudományok szekció, Környezettechnológia és Környezettudomány szekció és Analitikai kémia szekció.

Anyagi támogatást az Erdészeti és Faipari Képzést Támogató Közhasznú Alapítványtól kaptunk. Szállást a Központi Kollégiumban biztosítottak számunkra. A tőle nem messze lévő Jedlik Ányos Szakkollégiumban regisztráltunk, mivel ott folytak az előadások, a többi napon pedig a Pannon Egyetem B épületében lehetett ezt megtenni. Az első napon a szakkollégiumban, a többi napon a Pannon Egyetemen tartották az előadásokat. A konferencia folyamán sokféle előadást tekinthettünk meg, és több diákkal is sikerült kapcsolatot építenünk, összebarátkoznunk, mely nem titkolt célja is a konferenciának. A résztvevők között voltak alapszakos, mesterszakos és PhD-hallgatók, és több egyetem is képviseltette magát, úgy,mint a Pannon Egyetem, az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem, a Debreceni Egyetem, a Babeș–Bolyai Tudományegyetem (Kolozsvár), a Pécsi Tudományegyetem, és nem utolsósorban voltunk mi a Nyugat-magyarországi Egyetemről.

Témánk a *„Termikus módosítási eljárások különböző folyamatparamétereinek hatása a faanyagok egyes fizikai-mechanikai tulajdonságaira"* volt, melyet a Műszaki- és anyagtudományok szekcióban mutattunk be 10 percben, majd a zsűri és a hallgatóság kérdezett 5 percben. A szekciók végén minden résztvevő elismerő oklevelet kapott.

A díjkiosztón a szakkollégiumi szenior szekciónként 3 helyezettnek és 1 különdíjasnak (a legjobb előadásért) nyújtott át díjat. Az összpontszámot a bírálat (100 pont) és az előadás (96 pont) pontozásának összege adta. Továbbá különdíjat kapott a poszterszekció nyertese, illetve a PhD-hallgatók közül a legjobb előadó. *A szekciónkban II. helyezést értünk el.*

Szeretnénk bátorítani mind az Erdőmérnöki Kar, mind a Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar hallgatóit, hogy vegyenek részt ezen az eseményen, hiszen remek alkalom arra, hogy szakmailag fejlődjenek, bővítsék az ismereteiket, új emberekkel ismerkedjenek meg, és kössenek barátságokat, megismerjék Veszprém városát, és nem utolsósorban, hogy helyezést érjenek el egy immár országos konferencián!

Jó szerencsét!

Fodor Fanni és Pozsgay Balázs
NYME SKK
Faipari mérnök mesterszakos hallgatók

KÖZGAZDÁSZTANÁR HALLGATÓK SZAKMÓDSZERTANI GYAKORLATA SOPRONI KÖZÉPISKOLÁKBAN

A levelező szakon harmadik félévüket teljesítő közgazdásztanár szakos hallgatóknak Dr. Karner Cecília egyetemi docens óralátogatásokat szervezett a Soproni Idegenforgalmi, Kereskedelmi, Vendéglátó Szakképző, valamint a Fáy András Közgazdasági, Üzleti és Postai Szakközépiskolában. Mivel valamennyien hallgatók, gyakorló tanárok vagyunk, érdekes és több szempontból is tanulságosnak ígérkezett a gyakorlat. A fogadó intézményeknek, valamint az óratartást vállaló pedagógusoknak és diákoknak is többletterhet jelent egy ilyen hospitálás, de az már a fogadtatáskor mindkét intézményben kiderült, ezt ők örömmel vállalták, nem tekintették tehernek.

Március 14-én, a nemzeti ünnepünk előtti napon a Sopronban csak „Vendéglátóként" ismert középiskolában Voleszák Zoltán szakmai igazgatóhelyettes gazdasági környezetünk óráján vettünk részt a 10. A osztályban. Az óra típusa összefoglaló, gyakorló, ismétlő óra volt, aminek célja a diákok témazáróra való felkészítése volt. A lendületes, minden diákot bevonó, kis humorral fűszerezett órán valamennyi diák tökéletesen felkészülhetett a dolgozatra, ha nem lankadt a figyelme, akár csak az órai figyeléssel is biztos az 5-ös felmérője. Színes, változatos, jól felépített óra részesei lehettünk, és valamennyien egyetértettünk abban, hogy mindannyiunknak van olyan osztálya, ahol ezzel a módszerrel hatékonyabban tudnánk felkészíteni a diákjainkat a témazáró dolgozatokra! Az óra után kötetlen beszélgetés keretében bepillantást nyerhettünk az iskola mindennapjaiba, az ott folyó szakmai munkáról, átalakuló képzési struktúráról tájékoztatott bennünket a szakmai igazgatóhelyettes.

A második iskolalátogatásra 2014. április 4-én, a Fáy András Közgazdasági, Üzleti és Postai Szakközépiskolában került sor. A 125 éves múltra visszatekintő alma materben Lugosiné Tálos Zsófia igazgatóhelyettes fogadta és kísérte a csoportunkat. A 13. E osztály egyik csoportjával marketingórán vettünk részt. Újismeret-átadó óratípus volt Gönye Réka tanárnő vezetésével. Érdekes információ volt az igazgatóhelyettes asszonytól, hogy a tanárnő eredetileg magyar szakos, ezért aztán különös érdeklődéssel tekintettünk az óra elé. A terembe lépve már sejthető volt, hogy dinamikus, a modern technikát és a hagyományos szemléltető eszközöket jól ötvöző foglalkozásban lesz részünk. A diákok nagy élvezettel és rendkívül aktívan szerepeltek. Semmilyen elfogódottság nem volt érezhető rajtuk. A pedagógus sokat dicsért, kisfilmekkel, zenével tagoltan egy pörgős, rávezető, elmélyítő óra részesei lehettünk. Az órát tartó tanár szakértelme megkérdőjelezhetetlen volt, felkészült, a tanulók képességeit jól ismerő, erősségeikben megerősítő pedagógust ismerhettünk meg személyében. Kicsengetés után az igazgatónő, Herczeg Lászlóné fogadta csoportunkat. Beszélt az iskola történetéről, jelenéről és jövőbeni terveikről a szakképzés területén. Az azt követő kötetlen, kollegiális beszélgetés pozitív lezárása volt a napnak.

A gyakorlatok során szerzett tapasztalatok bizonyára beépülnek csoportunk hallgatóinak mindennapos munkájába, segítve valamennyiünket abban, hogy még jobb pedagógussá válhassunk, szakmailag még inkább fejlődhessünk.

Bognár Ildikó
NYME KTK
közgazdásztanár szakos hallgató

MŰVÉSZETI DIÁKKÖRI VÁLOGATÁS AZ ALKALMAZOTT MŰVÉSZETI INTÉZETBEN

2014. április 30-án délután került sor a Simonyi Károly Kar Alkalmazott Művészeti Intézetében az idei tanév Művészeti Diákköri Konferenciájára. A tét nem csekély, hiszen a továbbjutóknak innen már az Országos Művészeti Diákköri Konferencia jövő évi döntője a következő állomás, ahol a művészeti, iparművészeti képzést folytató intézmények hallgatói mérik össze tehetségüket, ennek helyszíne pedig a Budapesti Kommunikációs Főiskola lesz.

A 12 beadott pályaműből a zsűri tagjai, U. Nagy Gábor, Csepregi Sándor, Kassai Ferenc, Soltra E. Tamás és Wesselényi-Garay Andor választotta ki azokat, amelyek jó eséllyel indulnak majd az országos megmérettetésen.

A továbbjutók és alkotásaik címe (zárójelben a felkészítő tanár neve): Pethő Veronika (I. MA tervezőgrafika): Seasons and Other Times (Kiss István); Pernyész Dóra (I. MA tervezőgrafika): Nyári rajz (Czakó Zsolt); Bárány Anna (III. BA formatervezés): Kínálótál (Polyák János); Mangliár László (III. BA építőművészet): Köbös farács (U. Nagy Gábor); Édes Orsolya Piroska (II. BA tervezőgrafika): Illusztrációsorozat Pilinszky János meséihez (Juhász Márton); Kálmán Olivér (II. BA tervezőgrafika): Nokwa font (Juhász Márton).

Dr. Molnár László
SKK AMI
egyetemi docens

ÖTVENÉVES TANÁRI JUBILEUM

Dr. Tenk Antal professzor

2014. április 16-án bensőséges ünnepség keretében köszöntötték Dr. Tenk Antal professzor emeritust, aki pontosan 50 évvel azelőtt, 1964. április 16-án kezdte tanári pályáját az akkori Agrártudományi Főiskola Matematika-Fizika Tanszékén.

Egyetemi tanulmányait 1958–1962 között, az akkor még Mezőgazdasági Akadémián (1962-től Agrártudományi Főiskola) folytatta, ahol 1962. december 17-én agrármérnöki oklevelet kapott. Ezt követően két évet termelői gyakorlatban (termelőszövetkezetben) töltött.

Visszakerülve alma materébe, egyetemi tanársegédnek nevezték ki, és megbízták az Agrometeorológia c. tárgy oktatásával. Később a Fizika és Matematika c. tárgyak oktatásában is közreműködött. Kereken 11 évet töltött a Matematika-Fizika Tanszéken, közben 1971-ben egyetemi doktori fokozatot szerzett a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen. Ebben az évben egyetemi adjunktussá nevezték ki. Szakmai továbbképzés céljából 1973–75 között a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen szakmérnöki tanulmányokat folytatott, aminek végén üzemgazdasági szakmérnöki diplomát kapott.

Amikor 1975 szeptemberétől felvételt nyert ösztöndíjas aspirantúrára, egyidejűleg áthelyezték az Üzemtani Tanszékre, ahol a „Vállalati gazdaságtan" (később „Mezőgazdasági üzemtan" c. tárgyak oktatásában vett részt. Aspiránsi tanulmányai befejezéseként a Tudományos Minősítő Bizottságtól 1982-ben megkapta a „mezőgazdasági tudományok kandidátusa" c. fokozatot. Ugyanebben az évben egyetemi docenssé nevezték ki.

Az Üzemtani Tanszéken – a graduális képzés mellett – több szakmérnöki szak oktatásában is részt vett. Közreműködött az 1982-ben induló „Vállalkozásszervező szakmérnöki szak" tantervének és tantárgyi programjainak a kidolgozásában, ahol az „Operációkutatási módszerek és számítástechnika" c. tárgy felelőse lett.

A tantervek-, illetve tantárgyi programok készítése során korábban szerzett tapasztalataira, valamint az évfolyam- és csoportfelelősi munkájára is tekintettel 1985-ben oktatási-nevelési dékánhelyettesi megbízást kapott, amelyet 2000-ig, összesen négy ciklusban látott el. Közben 1992-ben egyetemi tanárrá nevezték ki. Mint oktatási-nevelési dékánhelyettes – hivatalból – tagja volt a Kari Tanácsnak, illetve az Egyetemi Oktatási-Nevelési Bizottságnak. Ez utóbbinak 1988–1990 között az elnöki teendőit is ellátta.

Dékánhelyettesként kezdeményező szerepe volt abban, hogy 1990-ben első ízben nappali tagozaton külhoni magyar hallgatók felvételére került sor a Karon, 1992-ben pedig Dunaszerdahelyen kihelyezett tagozat kezdte meg a működését. Az új – főiskolai szintű – képzéshez tantervet készített, és közel 10 éven át szervezte a dunaszerdahelyi konzultációkat és vizsgákat.

Az 1991-ben létesített „Agrárökonómiai és Társadalomtudományi Intézet" igazgatói feladatait 2004-ig látta el. Három évvel később (1994-ben) áthelyezték az Intézethez tartozó Agrárgazdaságtani és Marketing Tanszékre, aminek 10 éven át (2004-ig) tanszékvezetője volt. Itt az Agrárgazdaságtan, az Agrárpolitika és (rövid ideig) a Környezetgazdaságtan c. tárgyak felelőse.

Az 1993-ban kezdődő PhD-képzésben program-, illetve tudományos vezetőként vesz részt. Az elmúlt 20 év során tudományos vezetőként 34 hallgató munkáját irányította, akik közül eddig 21-en szereztek PhD-doktori címet. Tudományos vezetőként jelenleg 5 hallgató PhD-tanulmányait irányítja.

A kar vezetése 1993-ban úgy határozott, hogy az intézmény az addigi – 175 éve tartó – egyszakos képzésről többszakos képzésre tér át, amihez új szakok tanterveit kell kidolgozni. Oktatásért felelős dékánhelyettesként rövid idő alatt hét agrármérnöki szaknak (általános, élelmiszer-minőségbiztosító, gazdasági, tejgazdasági, környezetgazdálkodási, német gazdasági szakfordítói és mérnöktanári) konzisztens kreditrendszeren alapuló tantervét dolgozta ki, amely valamennyi szak között áthallgatást, illetve párhuzamos képzést tett lehetővé. Abban az időben ez országosan is kuriózumnak számított. Végül a kar a tervezett hétből három szaknak (általános-, élelmiszer-minőségbiztosító és gazdasági agrármérnök) az 1994/95. tanévben történő indítására kapott engedélyt, ahol a NEPTUN-rendszer bevezetéséig – 2002-ig – az általa kidolgozott kreditrendszer alapján történt az oktatás szervezése.

Az új szakok bevezetésének előkészítésével párhuzamosan folyt a kar első akkreditálásához szükséges akkreditációs anyagának (kari akkreditációs jelentés) összeállítása, aminek a szerkesztésével őt bízták meg.

Az 1990-es évtizedben dékánhelyettesként több posztgraduális (szakmérnöki) szak tantervének kidolgozásában, az oktatás beindításában, illetve tantárgyak oktatásában is részt vett. Ilyen volt a „Mezőgazdasági innovációs és iparjogvédelmi", illetve a „Mezőgazdasági szaktanácsadói" szak. Ez utóbbinak rövid ideig szakfelelőse volt. Egyegy tárgy felelőseként közreműködött a Karon szervezett „Növényvédelmi szakmérnöki", illetve az Erdőmérnöki Karon szervezett „Erdészeti növényvédelmi szakmérnöki szak" oktatásában. Az előbbinél a „Növényvédelmi környezetgazdaságtan", az utóbbinál az „Erdővédelmi ökonómia" c. tárgyak felelőse volt.

A gyakorlati képzés feltételeinek javítása, valamint a szaktanácsadáshoz szükséges bemutatóbázis, illetve az ún. „mintagazdasági hálózat" kialakítása céljából 1999-ben kidolgozta azt a szabályzatot, amelynek alapján a gazdaságok felvétele és a mintagazdasági hálózat működése azóta is történik. Ez a hálózat jelenleg 55 gazdaságból áll.

A 2000. január 31-ével befejeződött dékánhelyettesség után hamarosan (2001. július 1-jével) megbízást kapott a Nyugat-magyarországi Egyetem oktatási és intézményfejlesztési rektorhelyettesi teendőinek ellátására. Ez a megbízatása 2003. december 31-ig tartott. Közben 2002. augusztus 1 és december 31-e között az egyetem Apáczai Csere János Karának megbízott főigazgatója. Rektorhelyettesként fő feladata

az Egyetem hét karán folyó képzések felügyelete, koordinálása volt. Irányításával készült el az új, egységes kreditrendszer (NEPTUN), amelyet 2002-ben (egy évvel az OM által előírt határidő előtt) sikerült egyetemi szinten bevezetni. Emellett több, azóta is működő egyetemi rendezvény (pl. Adventi Hangversenyek) kezdeményezője és a Karon jelenleg is szervezője. Egy alkalommal (2003. április) – Tóth Mariann és mások hathatós közreműködésével – Győrben megszervezte az „I. Egyetemi Hallgatói Művészeti Napok" c. rendezvényt. Ebben az időszakban (2002) kezdődött a bolognai rendszerű képzés (BSc, MSc) kialakítása, amelynek az előkészítésében irányítóként vett részt.

Dékáni megbízás alapján 2006-ban előkészítette a kar II. akkreditációját, és elkészítette a Kari Akkreditációs Jelentést, amelynek alapján a MAB-tól „A" minősítést kapott az intézmény.

Tenk Antal professzor úr fél évszázados tanári munkája nem merült ki az oktató és oktatásszervező tevékenységben. Ezek mellett kiterjedt tudományos kutató-, illetve tudományszervező munkát is végzett. Ezek eredményét négy könyvben, illetve könyvrészletben, valamint 150 közleményben jelentette meg.

Mint a Karon működő Állattudományi Doktori Iskola egyik programjának vezetője két évtizede segíti a PhD-hallgatók tudományos közéletének, illetve publikálási lehetőségeinek bővítését. Ennek egyik fóruma a GAZDÁLKODÁS c. agrárökonómiai tudományos folyóirat, amelynek 1999–2011 között szerkesztőbizottsági tagja volt. A másik a Veszprémi Akadémiai Bizottság (VEAB), amelynek Agrárökonómiai Munkabizottságában 25 éven át titkárként, illetve elnökként tevékenykedett. E két szervezet, illetve testület tagjaként két alkalommal (2005, 2009) országos konferenciát szervezett a karon a GAZDÁLKODÁSBAN publikált PhD-hallgatók és -doktorok részére. A harmadik ilyen konferenciának (2013-ban) plenáris előadója volt. Széles körű közéleti tevékenységei közül ki kell emelni a Vivat Academia szerkesztőbizottsági tagjaként 2003–2013 között végzett munkáját. Sokat tett azért, hogy az 1968-ban alakult Mezőgazdasági Szakemberek Klubja (később Óvári Gazdászok Szövetsége) évtizedek óta eredményesen működjön. Az előbbinek egy időben elnöke, az utóbbinak pedig elnökségi tagja volt. Amikor 2008-ban 70 éves lett, az egyetemtől professor emeritusi címet kapott, és az Erdőmérnöki Kar tiszteletbeli erdőmérnökké fogadta. Munkáját több díjjal, illetve kitüntetéssel ismerték el. Így – többek között – négy kiváló dolgozó (mezőgazdaság, egyetem, TIT és Szakszervezet) kitüntetése mellett megkapta a Magyar Köztársaság Érdemrend Tisztikeresztje, „Győr-Moson-Sopron megye Közgyűlésének Péterfy Sándor"-, „Mosonmagyaróvár Pro Urbe"-, az Oktatási Minisztérium „Apáczai Csere János"- és az Óvári Gazdászok Szövetsége „Wittmann Antal"-díját.

Az 50 éves tanári jubileum tiszteletére 2014. április 16-án rendezett ünnepségen az Egyetem és a Kar vezetői, volt és jelenlegi munkatársai és tanítványai, valamint tisztelői és barátai köszöntötték.

Az első köszöntő *Prof. Dr. Faragó Sándor* úr, az egyetem rektora volt, aki az irodalomból vett idézetek (bölcseletek) segítségével jellemezte az ünnepelt egyéniségét. A város vezetése nevében *Dr. Iváncsics János* alpolgármester köszönte meg a város érdekében kifejtett munkát. *Prof. Dr. Schmidt Rezső*, a kar dékánja egy „gondolatkísérlet" segítségével mutatta be és értékelte Tenk Antalt mint embert. A közvetlen munkatársak nevében elmondott köszöntőjében *Dr. Hegyi Judit* intézetigazgató – Márai Sándornak az ünnepről írt gondolatait idézve – méltatta az ünnepelt tevékenységét, mondván: „olyan ember Ő, aki ma is úgy megy haza a munkahelyéről, hogy pontosan tudja, másnap mi lesz a feladata." A hallgatóság nevében a HÖK alelnöke, *Füzi Tamás* mondott köszöntőt, Máraitól vett idézetet is beleszőve a beszédébe. *Fazekas Imre*, az Óvári Gazdászok Szövetségének elnöke saját versével, egy emléklappal és Tenk professzor fotóival díszített herendi tállal kedveskedett a jubilánsnak.

A köszöntők sorában *Dr. Ferenczi Zoltán* ny. egyetemi docens, az ötven évvel ezelőtti első kollégák egyike következett, aki megköszönte, hogy az ünnepelt 1970-ben a Gimnáziumból a Matematika-Fizika Tanszékre „csalogatta", és utána még 5 évig együtt dolgozhattak. A volt tanítványok közül *Daczó Zoltán*, az első hat nappali tagozatos külhoni (erdélyi) magyar hallgatók egyike azt a szeretetteljes légkört köszönte meg, amellyel 1990-ben a karon fogadták őket. Megható volt látni, hogy mind a hatan eljöttek Csíkból, a Hargita „lábától", hogy köszönetüket fejezzék ki. Ugyancsak a külhoni hallgatók nevében mondott köszönetet *Dr. Karácsony Péter* adjunktus, aki a dunaszerdahelyi kihelyezett tagozaton kezdte tanulmányait, majd professzor úr doktori programjának keretében szerzett PhD-fokozatot, és jelenleg együtt dolgoznak a Gazdaságtudományi Intézetben. A levelező tagozaton 1976-ban végzett külhoniak nevében *Olgyay Ede* ny. középiskolai tanár beszélt arról a megkülönböztetett figyelemről, amelyet az első időszakukban, a tanulmányok kezdeti nehézségeinek leküzdéséhez kaptak. *Bérci Balázs* a legújabb PhD-hallgatók nevében mondott köszönetet azért a támogatásért, amelyet tanulmányaikhoz kapnak. *Prof. Dr. Bali Papp Ágnes*, az Állattudományi Intézet igazgatója azt az együttműködést méltatta, amely az intézete és a Gazdaságtudományi Intézet között hosszú évek óta fennáll, különösen a PhD-képzés terén. *Dr. Panyor Ágota*, a Szegedi Tudományegyetem (SzTE) Mérnöki Karának dékánhelyettese, *Dr. Balogh Sándor* professor emeritus, az SzTE Mérnöki Karáról és *Dr. Horváth József*, az SzTE Hódmezővásárhelyi Főiskolai Karának dékánja egyaránt azt az együttműködést köszönték meg, amelyben az ünnepeltnek jelentős szerepe van.

Ujhelyi Sándor, a MÉM ny. minisztériumi főtanácsosa azért a munkáért mondott köszönetet, amelyet elődei – kiemelten Hensch Árpád professzor – emlékének őrzése terén az ünnepelt évtizedeken át kifejtett. *Dr. Eleonóra Marisova*, a nyitrai Szlovák Agrártudományi Egyetem Vidékfejlesztési Karának dékánhelyettese azt a négy évtizedes együttműködést méltatta, amelynek elindításában és fenntartásában Milan Demo és Tenk Antal professzoroknak elévülhetetlen érdemei vannak.

Dr. Schmidt János akadémikus, a Veszprémi Akadémiai Bizottság (VEAB) Mezőgazdasági Szakbizottságának elnöke a maga és Dr. Bíró Péter akadémikus, a VEAB elnöke nevében köszönte meg azt a munkát, amelyet az ünnepelt az elmúlt 25 év során a VEAB Agrárökonómiai Munkabizottságának elnökeként végzett.

Dr. Koltay Csabáné, a Lajta-Hansági Rt. humánpolitikai osztályának vezetője a gazdaság emlékplakettjének adományozásával köszönte meg a sok évtizedes együttműködést. A köszöntések sorát *Tóth Mariann*, a Nyugat-magyarországi Egyetem kommunikációs irodájának ny. vezetője zárta, aki azokra az időkre emlékezett, amikor számos hagyományteremtő rendezvényt (hangversenyek, művészeti napok stb.) együtt szerveztek. A versek kölcsönös szeretetére emlékeztetve egy babérkoszorúval ajándékozta meg az ünnepeltet.

Kedves színfoltja volt az ünnepségnek, amikor volt tanítványai az ugyancsak volt tanítványok egy-egy versével köszöntötték Professzor Urat. A rendezvény nyitányaként az 1976-ban végzett *Bárdos Sándor* az évfolyamtárs Varga Lászlónak „Köszöntő a 25 éves találkozóra"–, az ünnepség zárásaként pedig a 2000-ben végzett *Víghné Takács Erika* az 1997-ben végzett Csontos Károlynak az „Óvár nekünk" c. versét adták elő, nagy sikerrel.

Dr. Tenk Antal professor emeritus – az 50 év néhány emlékezetes eseményének felelevenítését követően – köszönetet mondott a méltató szavakért és azért a sok támogatásért, amelyben az elmúlt 50 év során részesült. „Ötven év után" c. saját versével zárta gondolatait.

Dr. Vincze-Tóth Judit
NYME MÉK
tanársegéd

Vitéz Hábel György:

A MŰEGYETEM SOPRONI DIÁKJA A HÁBORÚ ÉVEIBEN

16. rész

Pörndorf lett „a mi falunk", mert az amerikai hadsereg 1945. május 1-én átrobogott a Vils-patak völgyében, és nem törődve a magyar utászezreddel, Passau és Linz felé siettek, hogy előbb érjenek oda, mint a ruszkik.

Mi Passautól a birodalmi főúton haladtunk előre északnyugati irányba, a Duna jobb partja mentén, és kb. 17 kilométer után, Vilshofennél tértünk le nyugati irányba, s a Vils-patak mentén meneteltünk még 15 kilométert, egészen Pörndorf községig. Ez a falu már a Kollbach (Koll-patak) jobb partján fekszik. Ez a patak a Vilsbe ömlik, a Vils pedig a Dunába, ezért hívják a torkolatánál fekvő várost Vilshofennek.

Zászlóaljunk délután ért Pörndorfba. Ott is éjszakáztunk. Jóskával és Lajossal onnan szöktünk meg április 30-án hajnalban.

Ennek a falunak köszönhetem szerencsés szabadulásomat, majd augusztus elején a hazatérésemet a Felvidékre. Vizi József és Püspök Lajos bajtársaim csak ősszel, hosszú gyaloglással értek haza Szombathelyre és Jánosházára. Szerencséjükre nem kapta el őket a ruszki hadsereg.

Holzhausen bácsi (tanyája és annak neve a térképen szerepel) a birtokán egyik vasárnap jobb kezével előremutatott délkeleti irányba, és elmagyarázta nekem, hogy innen 40 kilométerre, az Inn folyó jobboldali, osztrák partján van Braunau városa. (Akkor 20 ezer lakosa lehetett.) Tudom-e, miről híres ez az osztrák városka? Akkor még nem tudtam, s látva, hogy tájékozatlan vagyok, elmondta: itt született a mi „Führerünk". Úgy hallottam, hogy Hitler Passauban született. Maga nem jól tudja, mondta ő, Hitler nem Passauban született, hanem ettől 55 kilométerre délre, Braunauban, az Inn folyó partján, mégpedig az osztrák oldalon. Elkezdte magyarázni, hogy Münchenből Linzbe itt vezet át az Inn folyón az országos összekötő főút. Hitler édesapja (1837–1903) osztrák vámtiszt volt, a neve: Alois Hitler. Adolf Hitler 1889-ben született, hatgyermekes család hatodik gyermekeként.

Hitler csak 55 évet élt. Berlinben, 1945. május elején lett öngyilkos, nehogy élve fogják el a ruszkik vagy a lágerekből szabadult zsidók. A tűzvonalba nem mert kimenni álcázott katonaruhában, rangjelzés nélkül se, hogy hősi halált haljon. Félt attól, ha csak megsebesül, a ruszkik felismerik, és akkor a nemzetközi bírósági tárgyaláson kötél általi halálra ítélik. Ezt el akarta kerülni. A főbelövése után az őrsége még a testét is elégette, és hamu se maradt utána…

Hitler apja háromszor nősült, és a harmadik felesége vér szerinti rokona volt. Adolfot alkoholista apja rendszeresen ütötte-verte, egészen hároméves koráig, amikor rokonai magukhoz vették. Az apa miért verte, miért kellett bántalmaznia? Az apját valószínűleg az alkohol tette brutálissá, hiszen egy hároméves kisgyerek nem lehet annyira rossz, hogy folyton verni kelljen. Holzhausen bácsinak megjegyeztem, hogy az állandó verés és a szülők vérrokonsága eleve közrejátszhatott Adolf Hitler abnormális idegzetének kialakulásában, ami mással aligha magyarázható. Hitlernél 50 éves korára kialakult a Parkinson-kór. A bal karja remegett, és ezt állandóan takargatta, hogy ne keltsen ezzel feltűnést. Születési kedvezőtlen adottságaival és ezzel a betegségével merte megkezdeni a II. világháborút, ami ilyen vezetési okok miatt eleve kudarca lett ítélve.

Holzhausen bácsi elmondta, hogy az I. világháborúban katona volt, onnan tudja, hogy Hitler a rajnai fronton szolgált, de nem harcos volt, hanem hírvivő futár, ami miatt katonabajtársai gyakran gúnyolták, mert potyázónak minősítették. Hogy erre Hitler rászolgált-e, nem lehet tudni. Mindenesetre nem volt olyan hősies katona, mint a tűzvonalban helytálló és szenvedő bajtársai. Ezt azért kell megemlítenem, mert amikor már Führer lett, az életrajzában háborús hőstetteiről írtak.

Azt mondta Holzhausen bácsi (aki akkor már 80 éves volt), hogy szívesen kölcsönadná a kerékpárját, kiránduljak Braunauba, hiszen három óra oda, három óra vissza, és még marad is fél nap, hogy körülnézzek. Azt mondtam neki, hogy nem vállalom, mert nem tudom, ott kik a megszállók. Ha eddig megúsztam, nem akarok ruszki fogságba kerülni. De a nyugati katonákkal is gondjaim lennének, mert nincs nálam semmiféle igazolvány, nem tudhatom, ki igazoltat, vagy az is lehet, hogy a kerékpárt elveszik tőlem, és akkor gyalog ballaghatok haza, anyagi gondot okozva Holzhausen bácsinak. Abban maradtunk, hogy Braunauba majd csak akkor látogatok el, amikor már béke lesz, és turistaként jöhetek Ausztriába… Amikor hazakerültem és normálisabb állapotok lettek, megnéztem a leírásokban Braunau és Hitler kapcsolatát, sokat vesztettem-e, amiért nem hallgattam Holzhausen bácsira. A leírásokból a következőket tudtam meg, s ha már Braunauról és Hitlerről van szó, ebből az alkalomból röviden ismertetem a lényeget.

Hitler a szülői háztól elkerülve, iskolái végén festőművésznek készült. Ezért tartózkodott Münchenben is, Bécsben is. Nem szobafestő akart lenni, hanem művész! Az igazság kedvéért le kell ezt írnom, mert ellenfelei gyakran szobafestőként gúnyolták…

Hitler festőművész-tanulmányai miatt Bécsben is járt, még az I. világháború előtti években. Akkor 20-22 éves fiatalember volt. Bécs főpolgármestere, Karl Lueger politikai szemináriumokat szervezett, antiszemita és antimagyar előadásokat tartott. Ezekre a szemináriumokra Hitler is eljárt, úgy, ahogy sok más egyetemista diák is. Akkor még nem tudta, hogy Josef Tiso, Nyitra-megyei katolikus diák a magyar Pázmáneumban lakott, teológus volt, és ő is Hitlerrel szinte egy időben járt ezekre az előadásokra. Közös szemináriumi élményeik kapcsán 1939-ben így találkozott és értette meg egymást olyan könnyen a két egykori „bécsi" diák… Ezért lett Tiso is olyan nagy antiszemita.

Hitlert az amerikai nagytőke pénzügyi támogatása segítette hatalomba. Például a Kennedy-család is nagyon szimpatizált Hitlerrel. Németországot a franciák kegyetlenül sújtották, és Párizs mindent elkövetett azért, hogy az 1870-es nagy katonai kudarcukat megbosszulja. Németországban emiatt lett nagy a munkanélküliség.

Az ún. „Weimari Köztársaság", vagyis a liberális, a szociáldemokrata és a kommunista koalíciós német kormány kapcsolatot tartott Leninnel. Lenin közismertté vált elve: „Ha a Szovjet-Oroszország és a demokratikus Németország összefog, könnyű lesz a kommunizmust világméretű győzelemre segíteni" – ettől féltek a nyugati tőkések.

Tuhacsevszkij képzett, cári tiszt Lenin szolgálatába állt, a Vörös Hadsereg vezérkari főnöke lett. A fiatal, gyengén képzett katonatiszteket százával küldte a demokratikus Németország katonai akadémiájára, viszonzásul pedig a német hadsereg – a franciák tilalma ellenére – a turáni síkságon próbálta ki a tiltott nehézfegyvereket. Ott gyakorlatoztak! 1967-ben turistaként utaztunk nemzetközi vasúti szabadjeggyel, feleségemmel Üzbegisztán fővárosába, Taskentbe az Eszperantó Világkongresszusra, és az Urál folyót körülvevő síkságot a Hortobágyéhoz hasonlónak láttuk. Itt aztán nem volt nehéz harckocsikkal, hadi repülőgépekkel, nehézbombázókkal, nehéztüzérséggel gyakorlatozni. Mindez csak Hitler hatalomra kerüléséig volt lehetséges. Hitler Nemzeti Szocialista Pártja azért győzött demokratikusan, törvényesen, 1933 januárjában, mert a nyugati tőkések abban a reményben adtak neki

hatalmas pénzügyi támogatást, hogy támadja meg a Szovjetuniót. Persze, a Nyugat arról álmodott, hogy ha ez a két nagyhatalom összecsap, akkor a Nyugat lesz a „nevető harmadik".

Hitler sorra mondta fel a békeszerződés diktátumait, fegyverkezésbe kezdett, és autópályákat épített, természetesen katonai stratégiai meggondolások alapján. A munkanélküliek azonban csak azt érezték, hogy van már munkájuk. A férfiak százezrei fogtak csákányt, lapátot. 1939-ben Hitler a Szovjetunióval együttműködési szerződést kötött. Nyugaton ezt éppen az ábrándjaik meghiúsulásának látták. Ezek után Anglia és Franciaország Hitler ellen hangolta Lengyelországot, és a lengyel Beck külügyminiszter meggondolatlanul felrúgta a német–lengyel kapcsolatokat, mert vakon bízott Londonban és Párizsban. Ha ők nem biztatják a lengyel kormányt, Lengyelország nem került volna 1939–1945 között olyan súlyosan tragikus, katasztrofális helyzetbe … A II. világháború megindítását tehát London és Párizs provokálta ki, és a Tiso vezette náci szlovák állam elsőként segített be Hitler oldalán: az 536 kilométer hosszú szlovák–lengyel határon a lengyelek ellen szlovák hadosztály is harcolt. A háborúból Szlovákia mégis győztesként került ki! Ezt a szlovákok Beneš külpolitikájának köszönhették! Mégis haragszanak Benešre, pedig neki köszönhetik, hogy bekebelezhettek 800 000 magyart a déli határsávban, kizárólag a vasúti fővonalak katonai, stratégiai jelentősége miatt.

Hitler – ügyes taktikával – könnyen elfoglalta Csehszlovákiát. A lényeg nem a szudéta–német kérdés volt, hiszen a szudéta-németek jóval magasabb színvonalon éltek, mint a háborút vesztett Németország polgárai. A siker lényege az volt, hogy a csehszlovák erődrendszer körös-körül a szudéta–németek lakta zónában épült ki. Ezt kellett vér nélkül bevenni, és ez sikerült is az 1938. október 4-i müncheni tárgyalásokon. 1939 márciusában már a védhetetlen egész Csehország a németek kezében volt, a cseh hadiipar is nekik dolgozott, mert az angolszászok nem bombázták, nem pusztították el a cseh gyárakat. Az egyetlen kivétel a pilseni ágyúgyár bombázása volt, de az angolszászok erre előre figyelmeztették a munkásokat, hogy hagyják el a gyárat.

Hitler bukása elsősorban azért következett be a sztálingrádi és a kurszki csatavesztéssel, mert a náci „Übermensch" ideológia, vagyis a nem-germán népek lenézése, a szlávok másodrendű állampolgárrá minősítése nagy ellenállást váltott ki, és mindehhez hozzájárultak Hitler stratégiai baklövései, az USA hatalmas fegyver- és anyagszállítási segítsége is. A szovjetnek azért volt fontos a sztálingrádi csatát megnyerni, mert a Perzsa-öbölből Perzsián át, a Kaszpi-tengeren és a Volgán felhajózva egészen Moszkva közelébe juthattak az amerikai szállítmányok. Ha Hitler mögött ott lettek volna az orosz és az ukrán nemzeti-keresztény kormányok, akkor 1941 végén megnyerhette volna a háborút. Hitler azonban hódítani és nem felszabadítani akart.

Hitler az ideológia rabja volt, csak azt tehette, amit az eszményei súgtak, tehát nem volt jó politikus. De az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy Sztálin hadseregei Besszarábiában, a Ploieşti román olajmezőitől 100 kilométerre sorakoztak fel, és arra vártak, hogyan alakul a nyugati front: Hitler győz-e, illetve mennyire húzódik el a nyugati hadjárat. Utóbbi esetben megindul a szovjet gőzhenger, és Hitler kezében egy hét múlva nincs olajmező. Akkor Németország elbukik, mert a háborút olaj nélkül nem folytathatja, és egész Európa a bolsevizmus karjaiba hullik. 1941. június 21-én erről volt szó!

Tehát visszatérve a kis osztrák határvárosra, érthető ezek után, hogy ha Hitler Adolf lelki sérült gyerekként nőtt fel, felnőtt korára furcsa és beteg egyéniséggé vált. Minden erre vezethető vissza. Ha egy államvezető nem kiegyensúlyozott idegzetű, és nem normálisan gondolkodó ember, hanem olyan, mint Hitler, akkor az általa vezetett állam eleve bukásra van ítélve!

A mai német generáció szerencséje, hogy a győztesek is követtek el hatalmas melléfogásokat. Például a keleti és a közép-európai országokból a németek zömét kiüldözték Németországba. Ezzel pótolták az ottani háborús embervesztességet, így a németek megindulhattak a fejlődés útján, sőt, ők váltak Európa vezető hatalmává, vagyis azt valósíthatták meg békés eszközökkel, amiről Hitler is álmodott, de ő az álmát fegyverrel akarta megvalósítani. Ez olyan fordulat, amelyet a győztesek ostoba, előre nem látó, bosszúálló politikája idézett elő. A XX. század legnagyobb és legsikeresebb német vezetője Konrad Adenauer kancellár! Ügyes politikával megmentette azt a letiport országot, amelyet az amerikai liberális politikusok mezőgazdasági, másodrendű országgá akartak tenni. A Szovjetunió ostoba katonapolitikája, a vasfüggöny, Adenauer diplomáciai tehetsége és az 1989-es soproni határnyitás a porból emelte fel Németországot! Manapság nem lehet az Európai Unióban Németország szava és ereje nélkül politizálni!

Bajorországban a bukaresti rádió adásából tudtam meg, hogy a Csehszlovák Vöröskereszt összegyűjti és hazaviszi a Nyugat- és Közép-Európában szétszóródott állampolgárait. Milyen jót tett nekem az ezredparancsnokom, hogy a román rádióadás magyar szövegének figyelését kérte tőlem! Azonnal megtudakoltam, hogy itt, Bajorországban hol vannak csehszlovák gyűjtőtáborok. Szerencsém volt, mert a körzetünk székhelyén, Eggenfeldenben is volt ilyen gyűjtőhely. Csomagoltam, elbúcsúztam, és 1945. július elején mentem Eggenfeldenbe, amely tőlünk 38 kilométerre volt délnyugati irányban, a Rott folyó völgyében. A csehek a volt német katonai barakktáborba telepedtek be. Sok felvidéki magyar gyűlt itt össze, nemcsak katonák, hanem civilek is, akik a ruszkik elől menekültek ide. Jelentkezéskor bemutattam a szlovák nyelvű születési anyakönyvi kivonatomat, és ennek alapján befogadtak. Beköltözéskor DDT-porral fertőtlenítettek, így a tetvek maradékától is megszabadultam. Életemben először itt találkoztam a DDT-vel. Körülbelül két hétig pihentünk, ettünk, nagyokat aludtunk, még városnézésre is elmentünk. Ki szökött volna meg, ha már hazavisznek minket? Augusztus első napjaiban előálltak az amerikai hadsereg teherautói, és azokon padokra ülve vittek minket Linzen keresztül České Budějovicébe. Emlékezetem szerint kb. 200 kilométer utat tettünk meg. Linzben volt az amerikai–szovjet zóna határa. Ruszki patrul tisztelgett az amerikai, akkor még szövetséges katonáknak. Mi barátságosan visszaintegettünk a ruszki őrnek, aki persze, nem tudhatta, hogy mi, az amerikai teherautó utasai, három hónappal korábban még fegyveres ellenségként álltunk velük szemben. Magunkban nagyot kacagtunk ezen a furcsára alakult helyzeten, de jólesett ez az „élvezet"… Boldogan visszaintegettünk a ruszki patrulnak. Arra gondoltunk, hogy ha nem „csipkedjük" magunkat áprilisban, akkor utolértek volna bennünket a „keleti győztesek", és most nem integethetnénk nekik, hanem búsan, elkeseredve utaznánk a marhavagonokban mint hadifoglyok, Szibéria irányába…

Itt kell megjegyeznem, hogy a ruszki népnév germán eredetű, vagyis egy viking (ma: norvég) vezér nevéből származik. A vikingek Rusz hajóskapitány vezetésével Rigából a nyugati Dvinán, az orsai szorosban (Fehér-Oroszország) a Dnyeper folyóra hajóztak át Konstantinápoly felé, a mocsarakon áttolva hajóikat. A vikingek vezére, Rusz, az oroszok szívélyes meghívására elfogadta, hogy ő legyen a fejedelmük, így lett az első orosz állam neve: Kijevi Rusz. Rusz germán volt, viking = öböllakó, vagyis, akinek társai a fjordokból hajóztak ki európai körútra: Kijeven át a Konstantinápoly, Szicília, Gibraltár, Normandia, La Manche-csatorna útvonalon, s onnan tovább a mai Norvégiába, haza. Ezt az utat ősei és utódai gyakran megtették, kirabolva az európai tengerparti falvakat és városokat. 895-ben elérték az észak-amerikai, 600 évvel később a Kanadának elnevezett tengerpartot, egy magyar emberrel, aki Kijevben barátkozott össze velük. Magyarral mindenütt lehet találkozni, a magyar mindenüvé eljut. Ez nem mese: a londoni könyvtárban írásbeli beszámoló van erről az útról. Csak hát akkor ők nem tudhatták, hogy egy másik kontinensen jártak. Sőt, Kolumbusz Kristóf sem tudta, a halála napjáig sem. Amerika a nevét később, az olasz Amerigo Vespucci után kapta, mert ő volt az, aki elsőként írta le, hogy nem Ázsi-

ába jutottak nyugat felé hajózva, hanem önálló, másik kontinenst találtak... Tehát a kijevi, első orosz állam első fejedelme egy Rusz nevű norvég–germán, viking volt. Innen ered az orosz nemzet „ruszki", vagyis: germán–norvég eredetű elnevezése.

České Budéjovicében az amerikai katonák ugyanolyan német barakkba tettek le minket, mint amilyen Eggenfeldenben volt. Itt is a tetvek elleni DDT-s porozás volt az első. Persze, ez már „túlbiztosítás" volt... Itt csak három napot töltöttünk. Felraktak minket egy cseh személyvonatra, és Brünnig (cseh nevén: Brno, avar nevén: Berény) utaztunk, Morvaország fővárosáig. Itt közölték velünk, hogy fél nap a várakozás, mert Pozsony felé voltak harcok, és a németek sok hidat felrobbantottak. A provizórikus hidak miatt errefelé lassúbb a forgalom. Hábel nagymamám (lánykori nevén: Baresch Zsófia) Brünnből származott, német család lánya. A Hábel-család ezért kötődik annyira a csodásan szép Brünn városhoz. Miután nagyanyám 1925-ben a felvidéki, Garam-völgyi Oroszkán özvegy lett, 1929-ben hazaköltözött Brünnbe, a nyugdíja, a saját háza meg a testvérei miatt is, és innen jött Magyarországra látogatni a két fiát és azok családját. Több nyarat töltöttem nála Brünnben. Ezeket életem legszebb idejének tekintem. 1939 óta a német megszállás miatt már nem kaphatott útlevelet, csak levelezhettünk, azt is cenzúrázta a német. Még Sopronba is írt nekem a háború éveiben. Úgy éreztem, ha fél napunk van Brünnben, akkor kimegyek az állomástól nem messze lévő házába, és meglátogatom.

(Következő számunk a 17. fejezettel folytatódik.)

LESZ-E A HOLDON TEHÉNTEJ?

Aktív időtöltés, tanulás és szórakozás a FUTURA-ban Mosonmagyaróváron!

A FUTURA Interaktív Természettudományi Élményközpont – Mosonmagyaróvár egyik legvonzóbb turisztikai látványossága – 2012 augusztusában nyitotta meg a kapuit.

Az „Összhangban az elemekkel" tematikára épülő élménycentrumnak egy háromszáz éves, gyönyörűen felújított és átalakított magtárépület ad otthont. A központban több mint ötvenféle játékos szemléltetőeszköz várja elsősorban a gyerekeket és a családokat, de a kamaszok és az egyetemisták is bátran belevethetik magukat a szórakozásba.

A FUTURA nem kevesebbre vállalkozik, mint a pozitív, a természettel összhangban működő jövő bemutatására.

Az élményközpont négy emeletén a négy őselemmel (föld, víz, levegő és tűz) ismerkedhetnek a látogatók. A legérdekesebb játékok között találjuk az óriás orgonát, a földrengést szimuláló fotelt, továbbá a képességvizsgáló eszközöket, melyekkel tesztelhetjük reflexeinket, egyensúlyérzékünket, memóriánkat. Lehet monociklizni a magasban, kipróbálhatjuk magunkat egy repülőgép-szimulátorban, jókat nevethetünk a tükörszobában, és rácsodálkozhatunk egy jövőbeli holdbázis makettjére, ahol a tejelő tehenek tartásának feltételei is megteremthetőek a különleges, átlátszó burák alatt.

A kémiai-fizikai science show-k, planetáriumi előadások és az interaktív játékok bemutatásával az intézmény dolgozóinak nem titkolt célja, hogy ismét népszerűvé tegyék a természettudományos gondolkodást a fiatalok körében.

A látogatókkal foglalkozó demonstrátorok közül többen is a Nyugat-magyarországi Egyetem mosonmagyaróvári karán végeztek, vagy jelenleg is az NYME-MÉK hallgatói, így hiteles közvetítői az őselemekkel kapcsolatos információknak.

A Nyugat-magyarországi Egyetem szakembereinek segítségével készült a SONDAR-projekt keretében megvalósult, talajszelvényeket bemutató játék. Az Óvári Gazdászok Szövetségével kötött megállapodás szerint a Gazdászboltban kapható termékek a FUTURA ajándéküzletében is megtekinthetők. A két intézmény közös célja a fiatalok természettudomány iránti érdeklődésének felkeltése, és a hasznos tudás átadása, mely segít abban, hogy a városukra büszke, a tudományokban jártas szakemberek kerüljenek ki Mosonmagyaróvárról.

A FUTURA hétfőtől-vasárnapig 10 és 18 óra között várja a látogatókat. A FUTURA jegyárai és az aktuális programjai a www.futuramoson.hu oldalon megtekinthetők.

További információért az alábbi elérhetőségeken állunk szíves rendelkezésére:
Telefon: +36 96/566-280
E-mail: info@futuramoson.hu

Miholicsné Orbán Katalin
NYME MÉK

KARRIERNAP 2014. ÁPRILIS 23. – KARRIERTÉR

Az Apáczai Karrier Iroda azzal a céllal végzi szolgáltató tevékenységét a karon ma és a jövőben is, hogy a diákok aktivizálásával kialakuljon egy folyamatos kommunikáció a volt és jelenlegi hallgatóink, valamint az iroda között.

Tehát szakmai munkánk három pillére: a leendő, a jelenlegi és volt diákok karrier- és életvezetési tevékenységének segítése, támogatása. Az iroda olyan partneri, szolgáltató és tájékoztató szerepet képvisel, amely segíti a fiatalok pályaorientációját, támogatja az egész életükre nézve fontos döntések meghozatalát. Erre a szándékra alapozva évente két alkalommal szervezünk karriernapot, ahol igyekszünk friss információkkal, aktuális lehetőségekkel szolgálni hallgatóink számára a munkaerőpiac résztvevőinek bevonásával.

A karrieriroda a szakmai és partneri együttműködések kialakítását nagyon fontosnak tartja, kapcsolatban vagyunk más intézmények karrierirodáival. A legszorosabb együttműködést a Széchenyi Egyetem irodájával sikerült kialakítani, rendszeresen részt veszünk az általuk szervezett karrierbörzéken és egyéb szakmai napokon. Az így szerzett tapasztalatokat folyamatosan felhasználjuk és beépítjük programjaink során.

2014. április 23-án ötödik alkalommal rendeztünk karriernapot, amelyhez a karriertér kiváló helyszínül szolgált. Dr. Lőrincz Ildikó dékánhelyettes a rendezvényt megnyitó köszöntőjében kiemelte a tudatos karrierépítés és a hallgatói mobilitás lehetőségeinek fontosságát, a külföldi tanulmányok hasznát. Ezt követően ismertettük a délután részletes programjait.

A Karriernap 2014 program fő célja, hogy fókuszba állítsa a fiatalok életpálya-építési folyamatának támogatását a munkához kapcsolódó önismereti jellemzők feltárásával. Tematikáját úgy állítottuk össze, hogy a meghívott szakmai szervezetek és cégek előadói friss és használható információval szolgáljanak a hallgatóságnak.

A délután során öt különböző témában hallhattak előadásokat az érdeklődők. Többek között szó esett az Erasmus Plusz–Európai Bizottság ifjúsági mobilitási programjáról, amely számos lehetőséget kínál: nyelvismeret, külföldi, kulturális tapasztalatok, idegen munkakultúrák, baráti kapcsolatok gyarapítására. Az Audi Akademie Hungary képviseletében Farkas Adrienn akkreditációs referens tartott részletes és hasznos beszámolót cégük gyakornoki lehetőségeiről. Prezentációjában

kiemelte a gyakornoki munka során megszerezhető tapasztalatok előnyeit, amelynek igazi haszna a munkaerőpiacra való kilépéskor realizálódik. Fiatalok választ előtt címmel Szabó Beáta a közelmúltban létrehozott győri Kontaktpont Iroda vezetője az új Kontaktpont-hálózat szolgáltatási portfólióját mutatta be, és felhívta a figyelmet a karriertervezést segítő szolgáltatásaikra.

Andorka Erzsébet a Prodiák Iskolaszövetkezet irodavezetője a sikeres karrierút témájához adott hasznos ötleteket és praktikus tanácsokat. A délután különleges eseménye volt a Kutatónők az ismeretlen vonzásában című könyvbemutató, amely öt kiemelkedő életpályát felmutató tudós nő portréját tárta a hallgatók elé, amely pozitív példával szolgálhat hallgatóinknak. Az elhangzott előadásokat követően a hallgatóság kérdéseket tehetett fel és részt vehetett az elhangzott témák megbeszélésében. Végezetül a résztvevők kiadványokat kaptak, melyek hasznos információkat tartalmaznak az álláskereső fiatalok számára.

A Karriernap 2014 rendezvény szorosan kapcsolódott a Mester és Tanítványa című peregrinus-találkozóhoz, amely egy kivételes karriert és világhírű találmányt, a „Gömböc" sikertörténetét mutatta be Professzor Dr. Domokos Gábor akadémikus, egyetemi tanár – az egyik felfedező – közreműködésével.

Csurák Erzsébet
Apáczai Karrier Iroda
irodavezető

FÓKUSZBAN OROSZORSZÁG–
Говорите по-русски?

Az Apáczai Csere János Kar Idegen Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszéke az idegen nyelvek széles palettáját kínálja hallgatói számára. A karon oktatott 9 nyelv (angol, német, francia, olasz, spanyol, japán, lovári, magyar, mint idegen nyelv) között egyre növekvő népszerűségnek örvend az orosz nyelv – elsősorban a turizmus-vendéglátás szakos hallgatók körében, akik tanulmányaik során két idegen nyelvet kötelezően tanulnak, illetve két szakmai anyaggal bővített nyelvvizsgát tesznek.

Az orosz turizmus növekvő dinamizmusát gazdasági-statisztikai adatok is igazolják: a World Tourismus Organisation (WTO) 2012. évi ranglistáján a kiutazók létszáma tekintetében Oroszország az 5. helyet foglalta el. Magyarország gyógy- és termálvizei miatt vonzó célpont az orosz turisták számára. 2012-ben kb. 30%-al nőtt a beutazó orosz turisták által igénybe vett vendégéjszakák száma.

Ezek az adatok meggyőzően jelzik az orosz nyelv növekvő népszerűségét karunkon. Míg karunkon a 2011/2012. tanévben 7 hallgatóval indult orosz kurzus, a 2013/2014-es tanévben 20 fővel indult kezdő oroszos csoport.

A kar és a tanszék számtalan lehetőséget biztosít a tanórák keretében és a tanórákon kívül is az orosz nyelv és kultúra megismerésére. A nyelvi csoportok minden évben részt vesznek orosz nyelvű prezentációikkal a Nyitott ajtók napján, terepgyakorlatok keretében látogatást tesznek a Téká étteremben és a Famulus Hotelben, ahol szituációkat és párbeszédeket gyakorolhatnak orosz nyelven. A félévek során számtalan érdekes projektben is részt vesznek a hallgatók, mint például egy orosz nyelvű tárlatvezetés, találkozó orosz anyanyelvű vendégekkel, részvétel a megyei kamara orosz nyelvi klubfoglalkozásain vagy TDK-konferencián orosz témájú előadás bemutatása.

Annak érdekében, hogy az egyetem oktatói és hallgatói számára minél több lehetőség álljon rendelkezésre oroszországi turisztikai kapcsolat tekintetében, az elmúlt évben az NYME az Apáczai Csere János Kar kezdeményezésére együttműködési megállapodást kötött a Szenkevics Moszkvai Állami Turisztikai Főiskolával, amely oktatói és hallgatói mobilitási programokon kívül, konferenciarészvételt, közös kutatásokat és projekteket, valamint publikációs lehetőségeket kínál. Ezek között említhetjük, hogy 11 hallgató nyújtott be pályázatot moszkvai tanulmányútra a Campus Hungary Alapítványhoz.

Az Idegen Nyelvi és Intézeti Tanszék vezetőjének, Görcsné dr. Muzsai Viktória egyetemi docensnek a kezdeményezésére a karon ebben a félévben „Modern orosz társadalom és kultúra" című fakultatív kurzus került meghirdetésre, ahol 50 hallgató ismerhette meg a keleti partner nyelvét, társadalmát, kultúráját Dr. Irina Golbeva MTA VEAB Inter-, és Multikulturális Munkabizottsági elnök vezetésével.

Az orosz nyelvet tanuló hallgatói csoport és a fakultatív csoport résztvevői az Apáczai Csere János Karon 2014. április 14-én megrendezésre került „Nemzetek turizmusa" konferencia keretében képes beszámolót készítettek a félév folyamán, amelynek legérdekesebb anyagaiból poszter kiállítást szerveztek „Fókuszban Oroszország: nevezetességek, érdekességek" címmel. A diákok szöveges és képes beszámolói nagy sikert arattak a konferencia hazai és külföldi, moszkvai vendégei körében.

Lassán Petra
NYME-AK
III. éves turizmus-vendéglátás szakos hallgató

VIRÁGNAP A SOPRONI LEWINSZKY ANNA GYAKORLÓ ÓVODÁBAN

2014. április 28-án került megrendezésre az idei Virágnap a Lewinszky Anna Gyakorló Óvodában. Az eseményen minden évben virágokat ültetnek az óvodások az óvónők közreműködésével. A korábbi évekhez hasonlóan anyák napja előtti héten kerül sor az óvoda e zöld programjának megrendezésére. A rendezvény eredményességéhez nagyban hozzájárulnak a gyermekek szülei is, hiszen az ő segítségükkel valósítják meg ezt a programot. Az ovisok otthonról hozzák a virágokat, és az ültetés után is tovább gondozzák azokat.

Kozák Tamásné óvodavezető elmondása szerint a Virágnap beleillik az óvoda zöld programjainak sorába, hiszen egyik feladatuk a környezet szebbé tétele, gondozása.

A fenntartható fejlődés jegyében az intézmény ezen a napon 2 esővíztárolót kapott az Orientik Motor-Car Kft-től, melyek az esővíz összegyűjtésével és hasznosításával elősegítik a víztakarékosságot.

A Lewinszky Anna Gyakorló Óvoda a környezettudatos nevelésért korábban már elnyerte a Zöld Óvoda 2011 címet. Nevelési programjukban nagy hangsúlyt fektetnek a környezet megóvására, melyet az óvoda a mindennapi életében is gyakorol. Számos zöld programban vehettek részt a gyerekek az elmúlt évek során. Az Erdővel és fával a holnapért-projekt keretében diófát ültettek az óvoda kertjében, a Növények napja a Botanikus Kertben-program kapcsán a kert munkatársainak idegenvezetése által ismerkedhettek a természettel és az ott élő növényekkel.

Ez csupán néhány az óvoda által szervezett környezettudatos programok sorából, melyek mind hozzájárulnak a gyerekek környezetvédelem iránti érzékenységének kialakulásához.

Bucsy Gyöngyvér

SZÁRAZSÁGTŰRÉS – ELSŐ HELYEN

A Nyugat-magyarországi Egyetem Természettudományi Kara Biológia Intézetének hallgatója első helyezést ért el a Pécsett megrendezett XIV. OFKD-n. Schmidthoffer Ildikó, a NyME SEK végzős biológia- és környezettantanár Msc szakos hallgatója sörárpák szárazságtűrésének biológiai alapját vizsgáló kutatásával első helyezést ért el a XIV. Országos Felsőoktatási Környezettudományi Diákkonferencián.

– Hogyan alakult ki a biológia iránti érdeklődésed?

– Lakóhelyem a Bakony szívében foglal helyet, így gyermekkoromtól kezdve – mondhatni – „belém ivódott" a természet: szinte lehetetlennek érzem nem szeretni a biológia tudományát. Szüleim és egykori tanáraim sokat tettek azért, hogy egyre mélyebben ássam bele magam a természettudományok csodálatos világába. Számomra megadatott, hogy a természet közelsége felnőtt koromig elkísérjen, így a mai napig sokat kirándulok, járom a Bakony csodálatos erdeit, és hallgatói terepgyakorlatokon is szívesen veszek részt.

– A biológiának pontosan melyik területével foglalkozol?

– Bár a biológia minden területe érdekel, leginkább a növények életével kapcsolatos kérdések és ezek molekuláris szintű alapjai, folyamatai foglalkoztatnak.

– Mióta foglalkozol ezzel a témával?

– A Savaria Egyetemi Központ Biológiai Intézetében 2010 óta zajlanak szárazságtűréssel kapcsolatos molekuláris biológiai kísérletek. Szerencsére ezekben már a kezdetek óta részt tudtam venni. Először csak a szárazságtűrésért felelős gén kimutatását végeztük el a köztermesztésben lévő árpafajtákon és vonalakon, majd 2012-ben egy nagyszabású beruházásnak köszönhetően a molekuláris biológiai laborunkat korszerű eszközökkel sikerült felszerelni, s így lehetőségünk nyílt arra, hogy az előzetesen vizsgált gén (Hsdr4) konkrét szárazságtűrésben való szerepét is vizsgáljuk, génexpressziós módszerrel.

– Miért pont ezzel a témával kezdtél el foglalkozni?

– A növényélettani tanszéken Dr. habil. Skribanek Anna irányításával folyó szárazságtűréssel kapcsolatos laboratóriumi kísérletekben korábban mint segítő munkatárs vettem részt. Később mélyebben kezdett érdekelni a téma, ezzel párhuzamosan pedig a tanszék oktatója, Dr. habil. Szilák László azzal az ötlettel állt elő, hogy a szárazságtűrést molekuláris biológiai módszerekkel is vizsgálhatnánk. Beleástam magam a szakirodalomba, 2013 januárjában pedig az Eötvös Loránd Hallgatói Ösztöndíj elnyerése a vizsgálatok anyagi forrását is biztosította. A kutatások során rengeteg támogatást és szakmai segítséget kaptam témavezetőimtől, Dr. habil. Skribanek Annától, Dr. habil. Szilák Lászlótól és Dr. Molnár Pétertől. E munkának eredménye a 2014-ben megrendezésre került OFKD-n való sikeres részvétel.

– Egy vidéki egyetem hogyan tudott versenyre kelni a „nagy egyetemeken" zajló kutatásokkal?

– Úgy gondolom – és a példa is azt mutatja –, hogy nem lehetetlen. A nagy egyetemekkel ellentétben ki tudtuk használni a vidéki egyetemekre jellemző előnyt, azaz a tanszékek családias légkörét. Ez azt is jelenti, hogy azokra a hallgatókra, akik komolyan érdeklődnek egy bizonyos téma iránt, maximálisan odafigyelnek, és szakmai fejlődésükhöz igyekeznek biztosítani minden rendelkezésre álló forrást.

– Vannak további terveid ebben a kutatási témában?

– Kutatásaink eredményét a növénynemesítők nagy valószínűséggel fel tudják majd használni a munkájuk során, ezért további, a szárazságtűrésben szerepet játszó génekkel kapcsolatos vizsgálatokat tervezünk. Ez a köztermesztésben lévő árpafajták szárazságtűrő tulajdonságának megfelelőbb jellemzése, illetve a nemesítési vonalak előszelekciója miatt különösen fontos.

Lakatos Renáta
NYME TTK

ISMÉT ELTELT EGY ÉV, ÚJABB ÉVFOLYAMOK BÚCSÚZTAK AZ ALMA MATERTŐL

Május 10-én, szombat este vette kezdetét a valétálás az egyetem „B" épülete előtt. A selmeci–soproni hagyományok tükrében zajlott az idei ballagás is; a valétálók négyes oszlopban énekelve sorakoztak fel a „B" épülethez vezető úton, majd a dal végén a zászlótartók kivonultak az épületből a professzorok előtt, akik középen álltak sorban az épület bejárata előtt.

A bányász és az erdész himnusz eléneklése után a konferanszié, Kiczkó Orsolya harmadéves erdőmérnök hallgató köszöntötte a jelenlévőket, majd az erdész valétaelnökök beszédével folytatódott az ünnepség. Bárdos Bence ötödéves valétaelnök beszédében dr. Mihalovics Jánosnak, az Akadémia egykori rektorának gondolatait idézte, amelyet az 1923–24. évi tanévmegnyitón mondott: *„A hosszú székhely-változtatási és különválási harc időszaka után ismét az összefonódás, az összeforrottság és az egység történelmi ereje a meghatározó. Ennek alapját az adja, hogy a lényegükben különböző szakokat egy bűvös erő, valami titokzatos talizmán köti össze. Ezt a bűvös erőt sikerült átörökítenie az ősi szakoknak a viharos évtizedek alatt, hogy eleink munkásságából mára az ország négy városában valétáljanak selmeci diákok."*

Őt követte Szakács András, a negyedéves valétaelnök, majd a karok vezetőinek búcsúbeszéde tette még emlékezetesebbé az eseményt. Elsőként Dr. Lakatos Ferenc, az Erdőmérnöki Kar dékánja búcsúzott a ballagóktól, aki útravalóul azt tanácsolta az elballagó diákoknak, hogy az egyetemen megszerzett tudást a szakma és hazánk gazdagítására használják. Emellett hangsúlyozta, hogy határozottan haladjanak céljaik felé, de soha ne gázoljanak át másokon. Mindig lebegjen szemük előtt Selmec üzenete: *„Feltétlenül embernek maradni"*. Dr. Lakatos Ferenc után Dr. Alpár Tibor, a Faipari Mérnöki Kar és Dr. Fábián Attila, a Közgazdaságtudományi Kar dékánja mondta el díszbeszédét.

A búcsúbeszédek sorát Prof. Dr. Faragó Sándor rektor úr zárta, aki Ady Endre iskolát búcsúztató gondolataival köszöntötte a valétálókat. Beszédében kiemelte, hogy a hallgatók olyan tudást és emberséget kaptak egyetemi éveik alatt, amely csak kevés felsőoktatásban tanulónak lehet az osztályrésze. Évszázados selmeci–soproni hagyományok adják azt a fundamentumot, amelyre alapozhatják életüket. Az Alma Mater megadta a szeretet és a küzdés erejét. Azt a két legfontosabb forrást, amellyel az élet megpróbáltatásai felett győzedelmeskedni lehet. Majd meghatódva elmondta, *"...úgy érzi magát, mint az unokáit búcsúztató nagypapa. A szülők ellátták útravalóval gyermekeiket, de a nagyszülők számára valamennyi unoka kedves, velük elnézőbbek, megértőbbek, sokszor a szülőket is felülmúlva."* Megszívlelendő gondolatokkal búcsúzozott hol prózában, hol versben a közgazdász, faipari mérnök, művész, vadgazda-mérnök, erdő- és környezetmérnök, természetvédelmi mérnök hallgatóktól. A díszbeszéd végén megemlítette, hogy a tanárok ilyenkor nagyon magányosnak érzik magukat, mert a végzősökkel az ő életük egy darabja is tovatűnik. Egyedüli vigaszuk minden ősszel a balekok hozta megújulás, amely megint célt ad életüknek. *„Maradjatok mindig soproni diákok! Nemesek, küzdjetek, és szabad lelketek, magatok, szakjaitok hazánk boldogulásának szenteljétek! Isten áldását kérem útjaitokra!"* – hangzottak az elbocsájtó mondatok. A fáklyák meggyújtása után a rektor úr kinyitotta az egyetem kapuját az elbúcsúztatott valétálók előtt, szimbolikusan is kivezetve őket az életbe.

A városon végigvonuló tanárok és diákok sorát szalamander vezette a hagyományok szerint egészen a Fő térig. A magyar himnusz eléneklése után Dr. Fodor Tamás polgármester úr beszédében kiemelte a hűség fontosságát és annak megőrzését, nemcsak a város irányában, hanem saját maguk, a tisztesség, a munka és a becsület irányában is. Megemlékezett Thurner Mihályról, a legendás polgármesterről, aki annak idején bölcs döntésével és állhatatos tevékenységével befogadta a Selmeci Akadémiát, és lehetővé tette, hogy városunk a magyar felsőoktatásnak egy meghatározó városa legyen. Az ünnepek és az évfordulók kapcsán arról is szót ejtett, hogy 100 évvel ezelőtt, 1914 tavaszán volt Selmecbányán az utolsó valétálás. Az I. világháború ideje alatt a valétálás szünetelt.

A polgármester úr beszédét követően a faipari és a közgazdász valétaelnök is búcsút vett az elballagó diákoktól. A díszünnepség vége előtt elhelyezték a megemlékezés koszorúját Thurner Mihály szobránál, amelyet egyperces néma tisztelgés követett.

A valétálás után éjszakába nyúló bál koronázta az est ünnepi hangulatát.

Bucsy Gyöngyvér

SZÖGBEVERÉS AZ ALKALMAZOTT MŰVÉSZETI INTÉZETBEN

A végzős belsőépítész, formatervező, tervezőgrafikus évfolyamok (III. BA, II. MA) hallgatóinak búcsúztatására idén 2014. április 17-én délután került sor a NymE Simonyi Károly Karának Alkalmazott Művészeti Intézetében (AMI). Az esemény jelentőségét külön emelte, hogy ez volt az intézet 19. tanéve, ugyanis idén ősszel ünnepli az AMI indulásának 20. évfordulóját. Ahogy a közben eltelt évek során az oktatók és a hallgatók mintegy saját szellemi műhelyükké tették a patinás Deák téri iskolaépületet, úgy alakultak ki a kreatív hallgatói kezdeményezések, és megteremtették saját hagyományaik egyik legfontosabbjaként a 'szögbeverés' néven ismert rítust. Ennek során a végzős hallgatók név szerint szólítva a nevükkel ellátott, kézzel kovácsolt vasszöget ütnek be egy keményfa gerendába.

Dr. Alpár Tibor, a Simonyi Károly Kar dékánja és U. Nagy Gábor, az AMI intézetigazgatója megnyitó szavai után az eseményre idén is – a korábbi évek hagyományainak megfelelően – az intézet Formaterem nevű kiállítótermében került sor, ahonnan a búcsúzó és búcsúztató hallgatók mellett az őket oktató tanárok sem hiányoztak. Ezt követően a szervező II. évfolyamosok levetítették a végzősökről összeállított filmetűdöt, illetve az intézet igazgatója által szellemi útravalónak választott rövid játékfilmet.

Aznap a rossz idő sem szegte kedvét a jelenlévőknek, hogy ezt követően – a közösen elfogyasztott gulyás mellett – estébe nyúló baráti beszélgetésekben idézzék fel az előző évek közös emlékeit.

Dr. Molnár László
SKK AMI

Tudósportrék:

EGY KÜLÖNLEGES KÖTET - TÚL A TURISTATEKINTETEN

A Kommunikáció- és Kultúratudományi Tanulmányok 13. kötete a Túl a turistatekinteten.

A sorozat szerkesztője Szijártó Zsolt, a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszékvezetője. (E tanszék oktatója a kötetszerkesztő Bódi Jenő is. A másik szerkesztő Pusztai Bertalan a Szegedi Tudományegyetem BTK Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék tanszékvezető-helyettese.)

Miért e részletes bemutatása a szerkesztőknek? –tehetné föl a kérdést a nyájas olvasó.

Nos, lapunk, a Vivat Academia egyik korábbi számában a szegedi országos tudományos turizmus-konferenciáról adtunk hírt. (Ahol e sorok írója a NymE Apáczai Csere János Kar Turizmus Intézetét képviselve tartott előadást.)

A két kutatóegyetem gyümölcsöző együttműködéséből sokat profitálhatnak a társadalmi kommunikáció számos szegmensével foglalkozók, ideértve az oktatókat és szakdolgozat- vagy diplomamunka-készítőket is.

Ha a gazdasági szférához kötjük a turizmust, meg kell említeni, hogy a GDP közel tíz százalékát adja a nemzetgazdaságnak. Nem elhanyagolható tényező!

A kötet tanulmányai fordítások, és az egyes fejezetekhez kapcsolódóan bőséges irodalomjegyzéket is kap az olvasó.

Három nagy fejezetcím foglalja egybe a tizenkét tanulmányt, úgymint: A turizmus kultúratudományi perspektívái, A (modernista) turizmuskutatás kritikái és A turisztikai gyakorlat – új megközelítések.

És bátran mondjuk ki: ma, amikor a szakirodalom és a konferenciák munkanyelve az angol, úttörő tettnek számít a hazai kutatási nyelvezet építése!

A Gondolat Kiadó gondozásában megjelent művet jó szívvel ajánlom olvasásra.

Dr. Bérczessy Lajos

MTMI TÉMÁJÚ FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉSEK FEJLESZTÉSE A TTK-N

Az MTMI témájú felsőfokú szakképzések fejlesztése az NYME TTK-n (TÁMOP-4.1.2.A/1-11/1-2011-0096) című projekt a befejezéséhez érkezett. A projekt célja az volt, hogy bővüljön a Nyugat-magyarországi Egyetem MTMI témájú képzési palettája, valamint az oktatás keretében használt papíralapú tananyagokat felváltsák olyan modern oktatástechnikai megoldásokat alkalmazó, korszerű tudásanyagot tartalmazó, digitális tananyagok, amelyek középtávon jelentősen hozzájárulnak a hallgatók elhelyezkedési esélyeinek javításához.

A projekt során 22 lektorált tananyagot fejlesztettek és digitalizáltak. A 22 tananyagból 5 tananyag angol nyelven készült el.

A tananyagfejlesztés mellett a projekt nagyon fontos eleme a képzők képzése, mely nélkül nem valósítható meg a modern IKT-s és módszertani elemeket felhasználó tananyagok fejlesztése. Ennek keretében az egyik legelterjedtebb e-learninges keretrendszer, a MOODLE működésének, az abban való fejlesztés módszertani elemeinek oktatására került sor, valamint ezt kiegészítő – az oktatás-módszertani változtatások bevezetését támogató – kompetencianövelő képzések valósultak meg.

A projekt keretében elkészült a képzési ágra vonatkozó intézményi ekvivalenciatábla, valamint az új módszertanok használatával lehetőség nyílik a kreditek és munkaórák összehangolására.

A 2011. november 1-jén kezdődött és 2014. február 28-ig tartó projekt 113 millió 97 ezer 288 forint támogatásból valósult meg.

A záró rendezvényen a projektet dr. Balogh Imre képzési igazgató, főiskolai tanár, szakmai vezető ismertette. Az elhangzott prezentációk: Méréstechnikai ismeretek tananyagának bemutatása (dr. Nemes József egyetemi docens, tananyagfejlesztő), Regionális innovációs rendszerek tananyagának bemutatása (Farsang Zoltán, Pannon Novum), Adatbányászat alkalmazása az adatelemzésben tananyagának bemutatása (dr. Balogh Imre tananyagfejlesztő), Szabványosítás az energetikában (dr. Rosta Tamás főiskolai docens, tananyagfejlesztő), programozási alapismeretek (dr. Tóth Zsolt adjunktus, tananyagfejlesztő).

Kleinhappel Miklós
NYME SEK

WINKLER ANDRÁS VERSEI

Selmeci emlék

Gyermekkorunkban egyszer
párnaháborúztunk,
és apám szép képe
találatot kapott.
Üvege eltört, kerete
koppant, jaj nagyot.

Jó fiúk, este sírva
jelentettük a tragédiát.

Apám nézte-nézte
a selmeci képet
s egy kicsit dörmögött.

Ne sírjatok fiúk.
Az üveg, lehet, hogy széttörött,
de a kép alatta, Selmec,
az emlék az örök.

Búcsú faipari mérnök hallgatóimtól

Egyedül ültem.
Vártam rátok,
de nem jöttetek
órára fások.

A tanteremre
őszi köd szállt,
s hogy elaludtam,
előbotorkált
álmomban arcotok.

Szerettem volna
ott maradni,
a kedves álmot
tovább aludni.

Megannyi ifjú
szellemképnek
mesélni régi
szép meséket.
Habzó sörökről
és öreg fákról
és forgácsokról
és egy világról,
ahol hetente
együtt voltunk
s a sörmezőkig
bandukoltunk.

És arról, hogy
az éghez érve
búcsút intettem,
hátra nézve,
mert a határon
állt egy tábla
– öreg profoknak
kitalálva –
„Belépés itt
csak lelkeknek."

A hallgatók
hazamehetnek.

Diplomaosztás

Azt álmodtam,
Selmecbányán
kelt fel a Nap
fényesen,
s a lerakott
szigorlatok
integettek
énnekem.

De Sopronban
ért a reggel,
a szép álom
rég oda,
énekelnek,
kezet fognak:
zsebemben
a diploma.

Az öröm
s az emlékezés
erőt vesz
az emberen.
Szerettelek.
Isten veled
drága
Alma Materem!

Magyarság

Áldom őseimet,
kik Colmárból
jöttükben lettek
magyarok,
és bosnyák
nagyanyámat,
aki igent
mondott a
bácskai svábnak,
hogy magyar
lehessek egykor.

Boldog idő

Elhagyott lábnyomomba
vissza-vissza lépve
csak egyhová juthatok:
ahonnan indultam
türelmetlen,
igézve mindig
újabb holnapot.

Ahol színesre festve
fénylett minden,
az ágy, szoba
s a zongora,
ahol Anyánk a
négy gyermekének
mesélt és
nem halt meg
soha.

Az elérhetetlenhez

A verset keresem mindig.
Régen rabul ejtett.
Mikor megszülettem
ott zenélt mellettem,
mindenhol kísértett:
meg nem érinthettem.
Sohasem hallottam
elejétől végig.
Most már tudom jól,
hogy elkísér az égig.

Ha már zene sincsen

Csak azt írom le,
ami zenél bennem.
Ha nem hallom már
tudom, el kell mennem.

Úgy teremtett minket
az Úristen,
meghalunk
hogyha már zene sincsen.

Becsületes megtaláló

Akadt, aki korán,
volt aki késve
jelentkezett a
hirdetésre.
Az újságban
azt hirdettem,
a lelkemet
elvesztettem.
Egy barátom
megtalálta,
könyveimbe
volt bezárva.

Művelt egérke

Egér lennék
könyvszekrénybe
költöznék, reggelente
új versekbe
öltöznék,
estére, a
versruhám,
ha elkopott,
vacsoráznék
Molière-t vagy
Csehovot.

Kilátó

Állok a Károly-magaslaton
nézem, hogy megvan-e a városom.
Látom házait s a tornyokat:
Sopront. Örökre magyar marad.

Idős hallgató

Kopogtak.
– Vizsgázni szeretnék!
– Parancsolj! Itt van a leckekönyved?
– Igen. Tessék Professzor Úr!
– Idősnek nézel ki. Hány éves vagy és honnan jössz?
– 170 éves vagyok és a Pokolban lakom. 70 évet töltöttem a Földön, azután költöztem át.
– És elengedtek ide tanulni?
– El. Ugyanis az állandó tűz biztosítása a feladatom. Fűtök. Így a faenergetika szakra iratkoztam.
– Olvastad a könyveimet?
– Azokkal gyújtok alá.
– Kollégista vagy?
– Nem. Feljáró.
– Hát, akkor kezdjük! Húzzál tételt!

Dr. Winkler András professzor összegyűjtött verseinek kötete Bomlik a vers a fejemből címmel jelent meg az év elején. Versei hol szellemesek, hol szentimentálisak, máskor elgondolkodtatóak, néha szomorkás hangvételűek, de semmiképp sem túl hosszúak. A magát gondolatrögzítőnek és nem költőnek valló szerző verseinek fontos kiegészítői a képi illusztrációk, melyeket Mészáros György rajzolt meg a kötetben.

KIÁLLÍTÁSSAL ÉS HANGVERSSENNYEL EMLÉKEZTEK ESTERHÁZY PÁLRA A SEK-EN

Mennyei-földi harmóniák egykor és ma címmel kamarakiállítással és hangversennyel emlékeztek 2014. március 12-én, Szombathelyen Esterházy Pál hercegre, a 17. században élt törökverő vitézre, államférfire, költőre, zeneszerzőre és mecénásra.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központja (SEK) Ének-zenei Tanszéke, a HangMűhely Egyesület, valamint a Veszprémi Érsekség Turisztikai Központja, a Szaléziánum által közösen szervezett rendezvénysorozatot a SEK Berzsenyi téri épületében Hende Csaba honvédelmi miniszter, a térség országgyűlési képviselője nyitotta meg.

A törökverő vitézt, a nagy formátumú államférfit, a veretes barokk verseket író költőt, de mindenekelőtt a Harmonia Caelestis című kantátagyűjtemény zeneszerzőjét középpontjába állító megemlékezésen a résztvevők megismerhették, hogy milyen hatással van Esterházy Pál művészete a mai kortárs alkotókra.

magyar zeneszerzőkben Esterházy zenéje ihletett. A műsorban Szőnyi Erzsébet, Szokolay Sándor, Kocsár Miklós, Horváth Barnabás és Tóth Péter műveiből is elhangzott néhány részlet.

A kiállításból kiderül, milyen hatással van élete, művészete kortárs alkotóinkra. Megtekinthetők azokat a munkák, amelyek két, nagy barokk hagyományokkal rendelkező város – Szombathely és Veszprém – diákjai számára kiírt Esterházy-rajzpályázat alkalmával születtek, láthatók, miként jelennek meg a barokk motívumok kézműves egyetemisták munkáin (Lovas Ilona Munkácsy- és Ferenczy-díjas textilművész tanítványai).

Koncert a szombathelyi Székesegyházban

A résztvevők eredetiben olvashatták Esterházy Pál korabeli sorait, és azt is megismerhették, hogy miként reflektált ezekre a Prima Primissima- és József Attila-díjas költő, Lackfi János.

A rendezvény keretében mutatták be Szombathelyen Esterházy Pál, a Mennyei Harmóniák Egykor és Ma című, kétkötetes kottáskönyvet is.

A kiállítás megnyitója után a szombathelyi Székesegyházban egy koncert kezdődött, amelynek keretében a zenekedvelők nemcsak Esterházy kantátáiból hallgathattak meg néhányat, hanem azok a művek is felcsendülnek, amelyeket a kortárs

Egyházi művészet – világi művészet, katonai pályafutás – alkotóművészet, Mária központú hitélet – magyarságért, megmaradásért folytatott harc, barokk pompa és kortárs reflexiói, nagy alkotók, nagy szellemek, kutatók, történészek, muzeológusok, hagyományőrzők és tehetséges gyerekek, középiskolások, egyetemisták, a barokkért és a kortárs művészetért rajongó előadók és mindezek közönsége fognak kezet ebben a nem mindennapi összefogással megvalósuló összművészeti programban.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Központjának

Zenei Intézeti Tanszékén működő Tudományos-Művészeti Műhely, a HangMűhely több mint egy évtizede foglalkozik az Esterházy kultúrkör kutatásával. A Műhely tagjai – Virágh András orgonaművész, Csikósné Tamás Katalin zenetörténész, dr. Horváth Barnabás zeneszerző és a Berzsenyi Dániel Vegyeskar – Vinczeffy Adrienne karnagy vezetésével – az első években az Esterházy-udvar zeneszerzőinek munkásságát térképezte fel, melynek során – számos esetben kéziratból – be is mutatták e zeneszerzők kompozícióit. A bemutatókat felvételek követték, melyeknek eredményeként 2003-ban megjelent Az Esterházy-udvar zenéje című dupla CD-album neves szólisták, a Zenei Tanszék oktatói és az eisenstadti Joseph Haydn Konservatorium Zenekarának közreműködésével, Vinczeffy Adrienne vezényletével.

A program következő állomása az Esterházy-udvar zenéje című gazdagon illusztrált magyar–német–angol nyelvű tanulmánykötet megjelentetése volt (Walter Burian, Csikósné Tamás Katalin és Vinczeffy Adrienne munkája), majd 2010-ben megjelent az azonos című magyar–angol nyelvű kottáskönyv is, amelyben a lemezen hallható kéziratos kompozíciókat publikálták.

Az Esterházy-kutatások folytatódtak, összművészeti irányba indultak, majd felvetődött az a kérdés is, hogy milyen hidakat-párhuzamokat lehet találni a barokk és a ma művészete között? A barokk zenét Esterházy Pál 1711-ben kiadott Harmonia Caelestis című gyűjteménye szolgáltatta, a kérdésre válaszként pedig kortárs zeneszerzők sora írt műveket Esterházy ihletettségében. Így született a 7 orgona-, illetve zongorakíséretes Máriaének – Kocsár Miklós és Horváth Barnabás szerzeménye –, a cappella Dormi Jesu és Puer natus (Tóth Péter és Gyöngyösi Levente szerzeményei), valamint Szokolay Sándor Esterházy verseire komponált Amor Sanctus kantátája és Szőnyi Erzsébet magyar Magnificatja, az Esterházy költeményére komponált Boldogasszony éneke. A zeneszerzők műveiket Prof. Dr. Faragó Sándor rektor felkérésére a Berzsenyi Dániel Vegyeskarnak és Vinczeffy Adrienne-nek írták. 2011-ben jelent meg a Menynyei Harmóniák Egykor és Ma című koncertlemez, mely e művek ősbemutatóján készült.

A program folytatásaként a HangMűhely olyan albumon és kottasorozaton dolgozott, amelyben a kortárs kompozíciók együtt találhatóak meg Esterházy Pál kantátáival. A Menynyei Harmóniák Egykor és Ma I–II. kottáskönyvek 2013 végén jelentek meg a szokásoktól eltérően olyan melléklettel, amelyben a kötetekben szereplő barokk művek és kortárs kompozíciók többféle változatát is megtalálhatják az érdeklődők, amely az előadók számára eddig ismeretlen variációs előadási lehetőségeket biztosít. (Kidolgozott számozott basszus, orgonakivonatok, ad. libitum zongora–orgona-kíséretek, egyes vegyeskari művek egynemű kari, illetve szólóváltozatai.) A kötetek internetes háttéranyaga készülőben van, melyben az alkotók portréfilmjeit, valamint koncertfilmeket tekinthetnek meg az érdeklődők.

A HangMűhely gondozásában eddig elkészült Szőnyi Erzsébet- és Lackfi János-portréfilmet a program koncertjéhez kapcsolódó, a Szaléziánummal (Veszprém) közösen rendezett kiállításokon lehet megtekinteni. Itt láthatják a Berzsenyi Dániel Vegyeskar Mennyei Harmóniák című koncertfilmjét is.

A HangMűhely közreműködésével készül az a 3CD-t tartalmazó lemez, amely az egykor és ma koncepció alapján a szakrális alkotásokon kívül Esterházy és a kortárs alkotók világi tárgyú műveit is bemutatja (Lackfi János, Térey János versei, Vajda János vonósnégyese). A Zenei Tanszék Tudományos-művészeti Műhelyének jogelődjét a tanszék történelem–ének-zene szakos hallgatói alapították: Rápli Róbert és Zányi Tamás. A Műhelyben ma is együtt tevékenykednek hallgatók és oktatók. Ennek eredményei a tematikus programsorozatok, koncertek, valamint a Műhely és a JADA kiadó kiadványsorozatai. A Berzsenyi Dániel Vegyeskar 19 lemeze közül 12-nek hangmérnöke Zányi Tamás Balázs Béla-díjas hangmester.

Kleinhappel Miklós
NYME SEK

FABERGÉ-TOJÁSOK

Az orosz húsvéthoz kapcsolódnak az ötvösművészet megfizethetetlen alkotásai, a Fabergé-tojások is. Egy érdekesség 1885-ből: III. Sándor cár az Oroszországban élő francia ékszerésznél, Karl Fabergé-nél megrendelt különleges tojással szeretett volna kedveskedni feleségének. Arra kérte a mestert, hogy olyan tojást készítsen, mely egyszerre húsvéti is és meglepetés is. Ezzel nemcsak divatot, hanem kultuszt is teremtett. A cári család számára készült tojások az ékszerészművészet csúcsát jelentik, mind a mai napig. A Fabergé-tojások értékét dollár-tízmilliókban mérik, úgyhogy ezen műkincsek birtoklásához bizony dúsgazdagnak kell lenni.

A Rothschildok Fabergé-tojását a Christie's aukciósház 2007-ben bocsátotta árverésre, és 9 millió fontért kelt el (3,2 milliárd forint). A vevő orosz volt! Bár ez érthető is, mert valószínűleg számára kicsit többet jelent ez a tojás pusztán egy műkincs birtoklásánál. S ha a Fabergé-tojások koncepciójára gondolunk, akkor bizony meg kell állapítanunk, hogy a Kinder-tojás sem új ötlet…

Garai Roland
II. éves turizmus-vendéglátás szakos hallgató

HALLGATÓI SPORTNAP A SOPRONI CAMPUSON

Egyetemünkön a „Sport a felsőoktatásban" néven futó TÁMOP (TÁMOP-4.1.2e-13/1/konv) pályázat keretein belül tavaly novemberben megalakult az Egyetemi Sportiroda. A Nyugat-magyarországi Egyetem felépítését követve három székhelyen kezdte el működését, Győrben, Szombathelyen és természetesen Sopronban is. Az iroda célja, hogy a hallgatói sportszolgáltatásokat lehetőség szerint fejlessze, támogassa és szervezze a hallgatói sportéletet az egyetemen. Emellett kiemelt feladata még az aktívan, versenyszerűen sportoló hallgatók mentorálása is.

A Soproni Sportiroda már a megalakulás után, ősszel elkezdte a hallgatói igények felmérését, a tavaszi félévben el is indultak a sportprogramok. Ezek között megtalálhatók rendszeres, heti több alkalommal tartott edzések, valamint olyan kiemelt események, mint az áprilisi campus sportnap.

A sportnap megszervezésével a Sportiroda célja egyrészt a hallgatói sport népszerűsítése, a sportolási lehetőségek bemutatása volt, másrészt egy minden kart megmozgató verseny megalkotása, ahol több sportágban mérhetik össze tudásukat a soproni egyetemisták. A Hallgatói Önkormányzat közreműködésével 2014. április 4-én került megrendezésre az esemény a Krasznai Ferenc Sportcsarnokban.

A sportnapra három csapatsportágban – kispályás teremfoci, kosárlabda és röplabda –, valamint asztaliteniszben lehetett nevezni. A kosárlabdában és röplabdában vegyes csapatok szerepeltek, így a lányok is szép számban képviseltették magukat és a kart, ahol tanulnak. A különböző sportágakban kis házibajnokság során minden kar játszott mindenkivel, a csapatok a kialakult sorrend alapján kaptak pontot. A végén az asztalitenisz eredményei, valamint a karokról érkező hallgatók sorrendje is számolva dőlt el, majd az eredményeket összesítve kiderült, hogy ki lett a félévben Sopron Legsportosabb Kara.

Szoros mérkőzéseket követően az Erdőmérnöki Kar csapata vehette át az első helyezésért járó díjakat, köztük a „Sopron Legsportosabb Kara" feliratos pólót is. Második helyen a Simonyi Károly, harmadik helyen a Benedek Elek, negyedik helyen pedig a Közgazdaságtudományi Kar végzett.

A nap végén egy „különleges sportágban", a sörfutásban is összemérhették tudásukat a résztvevők. A vidám versenyszám alatt a felhőtlen jókedv és nevetés volt jellemző. Szintén népszerűek voltak a napközben, a csarnok alsó termében tartott különböző fitness-bemutatók is.

A szervezők nevében a sportnapot sikeresnek értékeltük, mivel az előzetes terveket teljesítve 250-300 hallgató látogatott ki a rendezvényre, akik közül közel kétszázan aktívan részt vettek valamelyik sportág küzdelmeiben. A sportoló és szurkoló hallgatók véleménye alapján egyértelműen szükség van Sopronban ilyen programokra, ezért a tervek szerint az őszi félévben is összemérhetik majd erejüket a karok.

A program szervezésében jelentős támogatást nyújtott a soproni karok dékáni vezetése és Hallgatói Önkormányzat is. Azzal, hogy a sportnapon résztvevők számára engedélyezték az órai távolmaradást, valamint azzal, hogy megszervezték a kari csapatokat, rendkívül sokat tettek a program sikerének érdekében, ezért ezúton is köszönjük a segítségüket!

Breidenbach Zsolt és Gáspár Gergely

BRONZÉRMES LETT AZ NYME KARDCSAPATA A VÍVÓ MEFOB-ON

Valószínűleg kevesen tudják, hogy a „kardforgatásnak" milyen régi hagyománya van egyetemünkön. A források szerint a vívósportot már a legkorábbi időktől fogva gyakorolták a fiatalok a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémia sportegyesületében. 1879-ből már írásos nyoma is van ennek, amikor megalakult az „Akadémiai Víegylet". A világháború után azonban nem csak a főiskola, hanem a vívók is Sopronban találtak maguknak új otthont, és ezzel indult el Sopronban a vívás mint versenysport. Évtizedekig Sopronban egyszerre több vívóklub is működött párhuzamosan, köztük 1978-as megszűnéséig a SMAFC vívószakosztálya.

Nagyot ugorva egészen 2014-be, öt év kihagyás után, a Nyugat-magyarországi Egyetem ismét képviseltette magát kardcsapatával a Magyar Egyetemi-Főiskolai Országos Bajnokságon vagy közkeletű nevén a „MEFOB-on". A megmérettetésnek április 11–13. között Debrecen adott otthont.

A kardcsapat tagjai – név szerint Göde Tamás erdőmérnök hallgató, Pirger Tamás, a Közgazdaságtudományi Kar doktorandusza és Mihalik Zoltán első éves közgazdászhallgató – a bronzérmet szerezték meg.

A bajnokságban kard versenyszámban az eddigi évekhez képest rekord mezőny indult, nyolc egyetem képviseltette magát. A négy közé jutásért az Óbudai Egyetem csapatát magabiztosan, 45–29-es arányban győzték le a fiúk. A döntőbe jutásért a Budapesti Corvinus Egyetem volt az ellenfél, mely kiélezett csatában, de legyőzte egyetemünk kardvívóit 45–40-es végeredménnyel. Göde Tamás parádés vívásának köszönhetően azonban az állás megfordítása, így a győzelem sem volt elképzelhetetlen a meccs végén! A bronzéremért a házigazdákkal, a Debreceni Egyetem kardvívóival szemben kellett felállnia az NymE csapatának. A fordulatokban gazdag mérkőzésen végül a „vendégcsapat" győzött, 45:39-re.

A bajnokságot végül a Budapesti Műszaki Egyetem csapata nyerte, a Budapesti Corvinus Egyetem második lett. A vidéki egyetemek közül csak a Nyugat-magyarországi Egyetem tudott felállni a dobogóra.

Így a 2007-es arany- és a 2008-as ezüst- után egy bronzérem is került a Nyugat-magyarországi Egyetem vitrinjébe. 2007 óta a csapat természetesen már csaknem teljesen lecserélődött, egyedül Pirger Tamás maradt „veteránként" a 2007-es és a 2008-as csapatból, aki 2007-ben kard egyéni versenyszámban is az ezüstéremig jutott. A 2007-es és a 2008-as bajnokságokon Hillebrand Rudolf és Vörös Mátyás erdőmérnök hallgatókkal kiegészülve állt fel az NYME a dobogóra.

Fontos még megjegyezni, hogy Göde Tamás, Pirger Tamás és Hillebrand Rudolf eredetileg is soproni vívók, a Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnáziumban működő Soproni Líceumi Vívóegylet saját nevelésű sportolói.

A vívó MEFOB-ot (és reméljük minden MEFOB-ot) remek szervezés és baráti hangulat jellemezte, az üvöltésektől hangos, sokszor „vérre menő" (vagy annak tűnő) mérkőzések után nem maradtak el a csapatok közötti baráti beszélgetések, viccelődések, közös pizzázások vagy csocsómeccsek. Ezúton is köszönet a debrecenieknek a szervezésért!

Pirger Tamás
NYME KTK
doktorandusz

ISMÉT EREDMÉNYES VOLT A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM ERDŐMÉRNÖKI KARÁNAK CSAPATA

A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának hallgatói csapata ismét második helyezett lett az immáron huszonnyolcadik alkalommal Brnoban megrendezett Forestry Verstatility Erdész Európa-bajnokságon. Az Európa-bajnokságra összesen 11 országból 15 csapat nevezett be, köztük mi is Magyarországot képviselve. A csapatunk tagjai Török Tímea (I. éves erdőmérnök-hallgató), Czeller Márton (IV. éves erdőmérnök-hallgató), Silnicki Ádám (IV. éves erdőmérnök-hallgató) és Rozovits Ferenc Péter (V. éves erdőmérnök-hallgató) voltak. Mindenekelőtt leszögezném, hogy a versenyre való kijutásunk nem sikerült volna nagylelkű szponzoraink támogatása nélkül. Így tehát szeretném megragadni az alkalmat, és szeretnék hálás köszönetet mondani elsősorban a Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskolának és Kollégiumnak, hogy hozzájárult a felkészülésünkhöz mind eszközökben, mind pedig abban, hogy biztosították számunkra a Faber-réti tanpályát. Itt külön köszönetet érdemel Szabó György gyakorlatvezető tanár úr, aki nagy szakértelmével hozzájárult a felkészülésünkhöz. Továbbá mezünk elkészüléséhez nagylelkűen hozzájárult a Stubna Nyomda Sopron, valamint a Mecsekerdő Zrt. Ezen kívül támogattak minket: Stihl Magyarország, Erdő-Doktor Bt., Soproni Erdész és Faiparos Diákok Baráti Köre, Országos Erdészeti Egyesület, Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Zrt., Északerdő Zrt., Gemenc Zrt., SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt., VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt., Erdészeti Tudományos Intézet. Támogatásukat hálásan köszönjük. Nos, hogy is néz ki egy ilyen volumenű egyhetes verseny? Először is, az előzetes regisztrálást követően elkezdtük a felkészülést a különböző versenyszámokra. A hagyományos értelembe vett Stihl Timbersports versenytől annyiban tér el maga a verseny, hogy csak aktív erdőmérnök hallgatók vehetnek részt rajta. A megmérettetés palettája igen széles. Tartalmaz erőnléti számokat, lövészetet, fajfelismerést, egyszóval ez a verseny egyedi szájízű, az egyetemi hallgatóknak létrehozott nemzetközi verseny. Minden évben a brnoi Mendel Egyetem szervezi meg ezt a neves versenyt immáron 28. alkalommal, néminemű meglepetést tartogatva. Hiszen idén is volt egy különleges versenyszám, amely már tavaly is újdonságnak számított. Ez nem volt más, mint a harveszter-szimulátor. Az első versenynap zajlottak a fűrészes számok a város egyik parkjában, a Park Lužánkyban. Itt az átlaghoz képest igen jó eredményt hoztunk, ezt főképp a megfelelő technika elsajátítása miatt sikerült elérni. Majd a következő napon a lövészeti szekció volt, itt Czeller Márton és Rozovits Ferenc holtversenyben második helyezést értek a lövészeti összesítőn. Bár az időjárási körülmények nem éppen a lövészetnek kedveztek, szerencsénkre igen szép eredményeket érhettünk el. A következő napon pedig a terepverseny következett, azaz egy tájfutással egybekötött fajfelismerési szám, ahol a különböző növényfajok, valamint rovarfajok, kárképek, stb. tudományos névvel való felismerése volt a cél. Itt megjegyezném, hogy egy igen változatos domborzatú erdőgazdasági tájon zajlott le ez a szám. Az akadályverseny után következett az „egyesfa"-becslés, valamint az állománybecslés egy választott módszerrel. Itt nemcsak a morva erdők szépségét vettük figyelembe, hanem az élő fatömeget is. A versenyszámok lezárultával, délután egy nemzetközi est vette kezdetét, ahol egymás tradícióit, valamint ételeit és nem mellesleg italait is megismerhettük. A következő nap bepillantást nyerhettünk az Mendel Egyetem erdészeti kampuszába, a képzési módokba, valamint a brnoi erőgazdálkodásba és erdészeti képzésébe. Ezt követte az eredményhirdetés, mely során a díjak átvételét kürtök szava kísérte. Mind nemzetközi kapcsolatok szempontjából, mind a versenyszellem miatt elmondható, hogy eredményes, szép hetet zárhattunk.

Rozovits Ferenc Péter
NYME EMK
hallgató

IN MEMORIAM V. NAGY LUKÁCS PROFESSZOR

Bár tudtuk, hogy egy ideje gyengélkedett, mégis váratlanul ért bennünket a szomorú hír: V. Nagy Lukács nyugalmazott professzorunk nincs többé. 2014. április 28-án, Tatabányán érte a halál. 91 éves volt.

V. Nagy Lukács 1923. szeptember 18-án született Törökszentmiklóson. Tízéves korában elvesztette a szüleit, utána nagybátyjáékhoz került. Kaposváron érettségizett 1942-ben. Közgazdászi diplomáját a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen szerezte 1950-ben. Győrffy-kollégista volt, úgy mondták: NÉKOSz-os. A háború idején röplapokat osztott, tüntetéseken vett részt, amiért többször „begyűjtötték". Később aktív szerepet vállalt az ifjúsági „fényes szelek"-mozgalomban. Tevékeny részt vállalt az 1945-ben kezdődő földosztás lebonyolításában.

Az egyetem elvégzése után a Budapesten, majd Gödöllőn működő Agrártudományi Egyetem Agrárgazdaságtani Tanszékére került egyetemi tanársegédnek. Még ugyanott megkapta az egyetemi adjunktusi kinevezését.

Amikor 1957-ben a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Akadémián Agrárgazdaság-tani részleg létesült, V. Nagy Lukácsot egyetemi docensként áthelyezték Mosonmagyaróvárra, és megbízták a Marxizmus-leninizmus Tanszék, illetve az Agrárgazdaságtani részleg vezetésével. Amikor az agrárgazdaságtannak önálló tanszéke lett, 1963-ban Őt bízták meg a tanszék vezetésével. Ezt a feladatát 1983-ig látta el. Közben 1973-ban egyetemi tanárrá nevezték ki, miután megvédte kandidátusi disszertációját. Egy-egy ciklusban igazgatóhelyettese, illetve rektorhelyettese volt az intézménynek.

Tudományos kutatómunkája a mezőgazdasági munkaerő-gazdálkodáshoz kapcsolódott, ebből a témakörből készült az egyetemi doktori (1963), illetve kandidátusi disszertációja (1973) is. Kutatásainak eredményét különböző szaklapokban publikálta. Az Agrárgazdaságtan c. tárgy oktatásához több tankönyvben és jegyzetben írt fejezetrészeket. Hatvanadik születésnapjára 1983-ban megkapta a Munka Érdemrend arany fokozatát. Két évvel később (1985-ben) nyugdíjba vonult, de meghívott előadóként még hosszú évekig közreműködött szeretett tantárgya oktatásában.

Dr. V. Nagy Lukács professzorhoz, Lukács bácsihoz személyes emlékek fűznek. Óvárra érkezése után egy évvel hallgatóként magam is ott kezdtem a tanulmányaimat és Tőle hallgathattam az Agrárgazdaságtan tárgy előadásait. Halkszavú, ugyanakkor nagyon határozott, szuggessztív egyéniség volt, akinek az előadásait könnyű volt jegyzetelni. A vizsgát végül nem nála tettem le, hanem Mrekva Dezsőnél, aki 1986-tól lett a tanszék vezetője. Csak érdekességként említem, hogy 1994-től – Mrekva Dezső nyugdíjba vonulásától – én lettem az Agrárgazdaságtani és Marketing Tanszék vezetője. Így tehát a hajdani hallgatóból közvetlen kollégája és munkatársa lehettem, és figyelhettem közelről emberi és szakmai kvalitásait. A mérhetetlen puritánságnál csak az elvhűsége volt nagyobb: a végsőkig kitartott amellett, amiben hitt. Hitt a személyes példa erejében, abban, hogy jó ügyért érdemes harcolni. Közelről ismerhettem a család életét (sokáig egymás közelében laktunk), mintaszerű apa volt. Fiától tudom, hogy minden este felolvasott nekik, nagyon szerették May Károly történeteit. A könyvek szeretetét Tőle tanulták, ami máig elkísérte Őket (a családnak idegennyelvű könyvesboltja van Győrben). Jó kézügyességgel és műszaki érzékkel rendelkezett. Már a hatvanas években detektoros rádiókat szerelt, de nem okozott gondot Neki, ha az elromlott TV-t kellett megjavítania.

Nyugdíjba vonulása után nemsokára Győrbe költöztek, de még onnan is szívesen jött, ha előadni vagy tanszéki értekezletre hívtuk. Szemmel láthatóan jól érezte magát közöttünk. Aztán úgy 75 éves kora körül el-elmaradozott, egyre kevesebbet hallottunk Róla. Mindig mondogatta: „csak addig állok katedrára, amíg hat mondattal előre látom, hogy miről fogok beszélni." Megtartotta az ígéretét.

Szerénységéről máig legendák maradtak fenn. Egy a sok közül: a múlt század '60-as éveiben nagyon nehéz volt telefonhoz jutni. A postán kérvényt kellett beadni, és gyakran 4-5 évig kellett várni, amíg sorra kerülhetett valaki. Ő akkor már olyan pozícióban volt, hogy ún. „szocialista összeköttetései" révén soronkívüliséget kérhetett volna. Ehelyett türelmesen várt a sorára, és amikor azt látta, hogy olyanok is megkapták már a készüléket, akik jóval később igényelték, a postán halk szóval, szerényen érdeklődött a kilátásai felől. Ott azután megtudta, hogy kérvénye valahol elkallódott, ezért jobban teszi, ha új kérvényt ír, és kivárja a sorát. Kivárta.

Nagyon szerette a természetet, a kirándulásokat, a kempingezést. A gyerekei (Zsuzsa és Lukács) kidőltek mellőle, ha hegyet másztak együtt. Sok időt töltöttek a családdal a budaörsi hegytetőre épített víkendházukban.

Az utóbbi időben Tatabányán élt, 2014. április 28-án ott érte a halál. A családja, a rokonság, a volt kollégák 2014. május 9-én vettek Tőle végső búcsút Győrben, a nádorvárosi temetőben.

Tisztelt Professzor Úr! Kedves Lukács Bácsi! Ezúton köszönjük meg Neked mindazt, amit értünk, volt hallgatóidért, munkatársaidért, az egész intézményért tettél. Emlékedet örökre a szívünkbe zártuk. Nyugodjál békében!

Dr. Tenk Antal
professor emeritus

Valétálás

ALMA MATER

Az idő rohan.
Most érkezett,
már átsuhant
az évfolyam.

Az Alma Mater
sorsa ez.
Tenger ő,
melyen átevez
jelen, s jövő.

/Winkler András/